

Αρχή κατά των Διακρίσεων

Ετήσια Έκθεση **2014**

Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Γενική επιμέλεια:

Άριστος Τσιάρτας - Γιώργος Κακότας

Αρχή κατά των Διακρίσεων

Επεξεργασία στατιστικών στοιχείων:

Γιώργος Κακότας - Ελισάβετ Χρίστου

Αρχή κατά των Διακρίσεων

Συντονισμός έκδοσης και γλωσσική επιμέλεια:

Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

Εκδότης:

Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

ΓΤΠ 111/2015 - ηλεκτρονική έκδοση

ISSN 1986-3004

Σχεδιασμός:

Σπύρος Τσιώρης

Ψηφιακή εκτύπωση:

Τυπογραφείο Κυπριακής Δημοκρατίας

Τυπώθηκε σε ανακυκλωμένο χαρτί

Αρχή κατά των Διακρίσεων

**Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως και
Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων**

Era House, Διαγόρου 2

1097 Λευκωσία

Τηλέφωνο: (+357) 22405500

Τηλεομοιότυπο: (+357) 22672881

Ηλεκτρονική διεύθυνση: anti-discrimination@ombudsman.gov.cy

Ιστοσελίδα: www.no-discrimination.gov.cy

Αρχή κατά των Διακρίσεων | **Ετήσια Έκθεση 2014**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ	3
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ	7
ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ	11
ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ	15
1. Διοργάνωση εκδηλώσεων	17
2. Συναντήσεις με οργανωμένους φορείς και συμμετοχή σε εκδηλώσεις ή δράσεις άλλων φορέων	19
3. Άλλες δράσεις για ενημέρωση	22
ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ	23
ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ	29
ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	47
ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ	53
ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	59
1. Συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο EQUINET	61
2. Συμμετοχή σε ευρωπαϊκά Συνέδρια/Σεμινάρια	61
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ	63

**ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΚΑΙ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ**

Οι θεματικές των ατομικών καταγγελιών που διερεύνησε, και των θεσμικών παρεμβάσεων που έκανε, η Αρχή κατά των Διακρίσεων, μέσα στο 2014, καταδεικνύουν ότι οι διακρίσεις εξακολουθούν να υφίστανται σε σημαντικούς τομείς της κοινωνίας μας. Την κατάσταση έχει σαφώς επιτείνει η συνέχιση της οικονομικής κρίσης, η οποία έχει καταστήσει δυσκολότερη τη δυνατότητα πρόσβασης ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού σε βασικά κοινωνικά δικαιώματα, ενώ, παράλληλα, έχει δημιουργήσει πρόσφορο έδαφος για ξενοφοβικές και ρατσιστικές συμπεριφορές.

Μέσα σε αυτό το δυσμενές πλαίσιο η Αρχή ανέπτυξε, κατά το 2014, έντονη δραστηριότητα για πρόληψη και καταπολέμηση των διακρίσεων και του ρατσισμού στη κυπριακή κοινωνία.

Οι πιο σημαντικές παρεμβάσεις της Αρχής έγιναν, και φέτος, μέσω της υποβολής Εκθέσεων και Τοποθετήσεων με εισηγήσεις και συστάσεις για αντιμετώπιση και καταπολέμηση συγκεκριμένων φαινομένων ρατσισμού και διακρίσεων. Το αντικείμενο αυτών των Εκθέσεων και Τοποθετήσεων κάλυψε ένα ευρύ φάσμα θεμάτων που αφορούσαν τη διασφάλιση δικαιωμάτων, χωρίς διακρίσεις, διαφορετικών ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, όπως: ατόμων με διαφορετική φυλετική, εθνική και εθνοτική καταγωγή, ατόμων νεαρής ηλικίας, αιτητών ασύλου, θυμάτων εμπορίας προσώπων, διεμφυλικών ατόμων και ατόμων με αναπηρίες.

Επίσης, σημαντική ήταν για άλλη μια χρονιά η διαμεσολαβητική δράση που ανέπτυξε η Αρχή, στα πλαίσια της οποίας, με παρεμβάσεις της προς εμπλεκόμενες δημόσιες Αρχές και Λειτουργούς, πέτυχε να επιλύσει προβλήματα ή/και να προωθήσει την ικανοποίηση αιτημάτων πολιτών που κατήγγειλαν διάκριση εις βάρος τους.

Επιπρόσθετα, ακόμη πιο έντονη ήταν η δραστηριοποίηση της Αρχής στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της για προαγωγή της ισότητας στην κοινωνία. Σε αυτό το πλαίσιο, η Αρχή διοργάνωσε ή συνδιοργάνωσε μεγάλο αριθμό εκδηλώσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης προσώπων, οργανώσεων ή θεσμών για θέματα διακρίσεων. Αναφέρω ενδεικτικά, τις δράσεις της Αρχής για καταπολέμηση του ρατσισμού και των διακρίσεων στα σχολεία, στο πλαίσιο των

οποίων έγιναν ενημερωτικές παρουσιάσεις και συζητήσεις με θέματα τον ρατσισμό και τις διακρίσεις στον σχολικό χώρο, τόσο σε μαθητές, όσο και σε εκπαιδευτικούς.

Παρά τις αντίξοες οικονομικές συνθήκες και το δυσμενές πλαίσιο που αυτές δημιουργούν, ειδικότερα για θέματα που αφορούν την οικονομική στήριξη των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, θεωρώ ότι η κοινωνία των πολιτών θα πρέπει να συνεχίσει και να εντατικοποιήσει την προσπάθεια εξάλειψης όλων των μορφών ανισοτήτων με στόχο τη διασφάλιση σε όλους τους ανθρώπους ζουν στην Κύπρο, ενός ελάχιστου επίπεδου αξιοπρεπούς ζωής.

Παραμένω αισιόδοξη ότι, η Αρχή κατά των Διακρίσεων με τις δράσεις και παρεμβάσεις της θα ανταποκριθεί με επάρκεια στις προκλήσεις των καιρών και ότι θα συνδράμει στην προώθηση και προαγωγή στην κυπριακή κοινωνία των αρχών της ισότητας, αλληλεγγύης και αποδεκτικότητας έναντι σε όλες τις μορφές διαφορετικότητας.

Ελίζα Σαββίδου

Επίτροπος Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

**ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ
ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ**

Η Ετήσια Έκθεση της Αρχής κατά των Διακρίσεων αποτυπώνει συνοπτικά τη δράση της Αρχής για το 2014. Μια χρονιά που η πρόληψη και η καταπολέμηση των διακρίσεων απέκτησε επίκαιρο χαρακτήρα λόγω της οικονομικής κρίσης και του επαχθούς επηρεασμού ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού.

Οι καταγγελίες που διερεύνησε η Αρχή, καθώς και το ευρύτερο πεδίο ανάπτυξης των δράσεων και παρεμβάσεών της, δείχνουν ότι διακρίσεις υφίστανται και εντείνονται σε σημαντικούς τομείς της κοινωνικής μας ζωής.

Το ζήτημα των διακρίσεων αφορά και επηρεάζει σήμερα ολόκληρη την κοινωνία, και όλες τις μορφές και εκφάνσεις της διαφορετικότητας που χαρακτηρίζουν πολλές πτυχές της ζωής μας. Σήμερα με πολλούς, ποικίλους και διαφορετικούς τρόπους η διαφορετικότητα, σε όλες τις όψεις της, αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της κοινωνίας μας. Είναι πλέον ορατό κομμάτι της καθημερινότητάς μας. Ως τέτοια αναζητά και δικαιούται αποδοχής, αναγνώρισης, σεβασμού και προστασίας.

Στη σημερινή συγκυρία η κυπριακή κοινωνία καλείται να διαχειριστεί δημιουργικά όλες τις μορφές διαφορετικότητας. Καλείται, επίσης, να αναπτύξει δράσεις για την πρόληψη και καταπολέμηση των διακρίσεων αλληλά και να πείσει ώστε να γίνει κατανοητό ότι οι διακρίσεις, η ξενοφοβία και ο ρατσισμός αποτελούν επικίνδυνα φαινόμενα που διαταράσσουν την κοινωνική συνοχή και τις δημοκρατικές αρχές.

Άριστος Τσιάρτας

Προϊστάμενος Αρχής κατά των Διακρίσεων

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ

Το βασικό πεδίο δράσης της Αρχής, όπως αυτό καθορίζεται από την ευρωπαϊκή και την εθνική νομοθεσία, είναι η καταπολέμηση των διακρίσεων στη βάση των ακόλουθων λόγων: φυλής, κοινότητας, γλώσσας, χρώματος, ηλικίας, αναπηρίας, σεξουαλικού προσανατολισμού, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής και, γενικά, η προώθηση της ίσης μεταχείρισης.

Το πεδίο αυτό, βάσει της νομοθεσίας, εκτείνεται και καλύπτει ειδικότερα τους τομείς της: κοινωνικής προστασίας, κοινωνικής ασφάλισης, κοινωνικών παροχών, υγειονομικής περίθαλψης, εκπαίδευσης, συμμετοχής σε σωματεία και επαγγελματικές οργανώσεις και πρόσβασης σε αγαθά και υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένης της στέγασης.

Βασική θεσμική αρμοδιότητα και ενασχόληση της Αρχής είναι η διερεύνηση ατομικών καταγγελιών για επιφύλαξη διακρίσεων και η παροχή ανεξάρτητης συνδρομής στα θύματα αυτών των διακρίσεων. Ωστόσο, πέρα από την αρμοδιότητα αυτή, υπάρχουν και άλλες, θεσμικά κατοχυρωμένες δυνατότητες δράσης, που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, προληπτικού, ενημερωτικού και εκπαιδευτικού χαρακτήρα.

Κυριότερες από αυτές τις δυνατότητες δράσης είναι:

- ⚙ Η προαγωγή των αρχών της ίσης μεταχείρισης όλων των προσώπων και η παροχή ίσων ευκαιριών ανεξαρτήτως φυλετικής, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, κοινότητας, γλώσσας, ηλικίας, αναπηρίας, σεξουαλικού προσανατολισμού, χρώματος, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων.
- ⚙ Η λήψη μέτρων για την πρακτική εφαρμογή των νομοθετικών προνοιών που διέπουν ή απαγορεύουν μεταχείριση που συνιστά απαγορευμένη διάκριση, τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα.
- ⚙ Η επιβολή μέτρων κυρωτικού χαρακτήρα (συστάσεις, πρόστιμα, ή διατάγματα) σε περιπτώσεις που διαπιστώνεται απαγορευμένη διάκριση.
- ⚙ Η σύνταξη Κωδίκων Πρακτικής.
- ⚙ Η διεξαγωγή ερευνών και στατιστικών μελετών για θέματα διακρίσεων.

- ⚙ Η εξέταση θεμάτων γενικότερου ενδιαφέροντος αναφορικά με τις διακρίσεις, είτε αυτεπάγγελτα, είτε μετά από αίτημα προσώπων ή οργανώσεων.
- ⚙ Ο συντονισμός δράσης των κρατικών αρχών και η γενικότερη ευαισθητοποίηση της διοίκησης και της κοινωνίας των πολιτών για τα θέματα των διακρίσεων.

Επικεφαλής της Αρχής κατά των Διακρίσεων είναι ο Άριστος Τσιάρτας, Πρώτος Λειτουργός του Γραφείου Επιτρόπου Διοικήσεως. Η Αρχή στελεχώνεται από τον Γιώργο Κακότα, Λειτουργό Α' Γραφείου Επιτρόπου Διοικήσεως και από τις Λειτουργούς, Νάσια Διονυσίου, Μελίνα Τριγγίδου, Θέκλια Δημητριάδου, Ζηναΐδα Ονουφρίου, Κάλλια Καμπανελλιά και Έλενα Καρεκλιά, και τη Βοηθό Γραμματειακό Λειτουργό Ελισάβετ Χρίστου. Όλα τα στελέχη της Αρχής ασκούν παράλληλα καθήκοντα στο Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

**ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ**

1. Διοργάνωση εκδηλώσεων

Η Αρχή συνέχισε και κατά το 2014 τη δράση της για ενημέρωση και ευαισθητοποίηση προσώπων, οργανώσεων ή θεσμών για θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων της.

Στα πλαίσια αυτά, διοργάνωσε ή συνδιοργάνωσε τις ακόλουθες εκδηλώσεις:

α) Παγκύπρια εκστρατεία για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και κοριτσιών

Η Αρχή κατά των Διακρίσεων, σε συνεργασία με την Αρχή Ισότητας, εξασφάλισαν χρηματοδότηση, μέσω του κοινοτικού χρηματοδοτικού Προγράμματος "PROGRESS", για τη διενέργεια δράσεων, κατά τα έτη 2014 και 2015, που έχουν ως στόχο την καταπολέμηση/εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών και των κοριτσιών στην κυπριακή κοινωνία.

Συνεργάτες των Αρχών στη διεκπεραίωση του Προγράμματος είναι: η Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια, η Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης και το Μεσογειακό Ινστιτούτο Μελετών Κοινωνικού Φύλλο.

Οι δράσεις κινούνται σε 2 άξονες: πρώτον, τη διοργάνωση μίας παγκύπριας εκστρατείας ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας (ΜΜΕ), και, δεύτερον, τη διοργάνωση μίας σειράς εκπαιδευτικών σεμιναρίων σε φορείς που, στα πλαίσια των καθηκόντων τους, μπορούν να έχουν προληπτική ή κατασταλτική συνδρομή στην καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και των κοριτσιών στην Κύπρο.

Εντός του 2014 διοργανώθηκαν τα ακόλουθα 6 εκπαιδευτικά σεμινάρια :

1. Σεμινάριο σε επιτελικά στελέχη εμπλεκόμενων φορέων (15-16 Μάρτη 2014)
2. Σεμινάριο σε Εκπαιδευτικούς (10-11 Νοεμβρίου 2014)
3. Σεμινάριο σε Λειτουργούς που χειρίζονται θέματα Μεταναστριών (για περιπτώσεις που η βία ασκείται έναντι μεταναστριών) (13-14 Νοεμβρίου 2014)
4. Σεμινάριο σε Λειτουργούς των ΜΜΕ (2 Δεκεμβρίου 2014),
5. Σεμινάριο σε Λειτουργούς Υγείας (4-5 Δεκεμβρίου 2014)
6. Σεμινάριο σε στελέχη της Αστυνομίας (8-10 Δεκεμβρίου, 2014)

Πριν από τη διοργάνωση των πιο πάνω θεματικών σεμιναρίων έγιναν συναντήσεις, και υπήρξε συνεργασία, με τους εμπλεκόμενους φορείς/δημόσιες αρχές, με σκοπό την καταγραφή των ειδικότερων αναγκών σε εκπαίδευση της κάθε μιας από τις «ομάδες στόχους», σε θέματα αντιμετώπισης/χειρισμού περιστατικών βίας κατά των γυναικών.

β) Παρουσίαση Εγχειριδίου «Ορίζοντας και Εξορκίζοντας το Μίσος»

Στις 21 Μαρτίου 2014, με την ευκαιρία της παγκόσμιας μέρας κατά του ρατσισμού, η Αρχή κατά των Διακρίσεων συνδιοργάνωσε με τον Οργανισμό Νεολαίας εκδήλωση, στο πλαίσιο της οποίας παρουσιάστηκε Εγχειρίδιο με τίτλο «Ορίζοντας και Εξορκίζοντας το Μίσος». Το Εγχειρίδιο ετοιμάστηκε από την Αρχή σε συνεργασία με τον Οργανισμό Νεολαίας, στα πλαίσια της πανευρωπαϊκής εκστρατείας "No Hate Speech", του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Σκοπός του εγχειριδίου είναι να μπορέσουν οι νέοι να αναγνωρίσουν και να κατανοήσουν όλες τις μορφές έκφρασης του μίσους, είτε αυτές έχουν έρεισμα την καταγωγή, το φύλο ή τη διαφορετική σεξουαλικότητα, έτσι ώστε να μπορούν να τις αντιμετωπίζουν και να τις αντιμάχονται.

γ) Δράσεις για καταπολέμηση του ρατσισμού και των διακρίσεων στα σχολεία

Σε συνέχεια προηγούμενων ενημερωτικών δράσεων στα σχολεία, Λειτουργοί της Αρχής κατά των Διακρίσεων, σε συνεργασία με την Υπάτη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (UNHCR) και το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, επισκέφθηκαν σχολεία μέσης εκπαίδευσης (17 Γυμνάσια, Λύκεια και Τεχνικές Σχολές, σε τέσσερις επαρχίες) για σκοπούς ενημερωτικών παρουσιάσεων και συζητήσεων με τους μαθητές, με θέματα τον ρατσισμό και τις διακρίσεις, την πρόληψη και καταπολέμησή τους, την εμπέδωση της σημασίας της καλλιέργειας αντιρατσιστικής συνείδησης και την αποδοχή της διαφορετικότητας στον σχολικό χώρο.

Πραγματοποιήθηκαν, επίσης, σε συνεργασία με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου, προαιρετικά σεμινάρια, σε δύο επαρχίες, σε εκπαιδευτικούς και διευθυντές σχολείων, με στόχο την ευαισθητοποίηση και την ενίσχυση των γνώσεών τους αναφορικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα, τις διακρίσεις, τη μετανάστευση και τους πρόσφυγες, για σκοπούς διάχυσης και αποτελεσματικής εφαρμογής του «Κώδικα Συμπεριφοράς κατά του Ρατσισμού στα σχολεία» και του «Οδηγού καταγραφής και διαχείρισης των ρατσιστικών περιστατικών στα

σχολεία», για την ετοιμασία των οποίων η Αρχή κατά των Διακρίσεων είχε συμβάλει κατά το προηγούμενο σχολικό έτος.

2. Συναντήσεις με οργανωμένους φορείς και συμμετοχή σε εκδηλώσεις ή δράσεις άλλων φορέων

Με σκοπό την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση για θέματα διακρίσεων, η Αρχή συνέχισε και κατά το 2014 να έχει συναντήσεις με οργανωμένους φορείς καθώς και ενεργό συμμετοχή, σε εκδηλώσεις ή δράσεις που διοργάνωσαν άλλοι φορείς/οργανώσεις στην Κύπρο. Ενδεικτικά, αναφέρονται οι ακόλουθες σχετικές συναντήσεις/συμμετοχές:

⚙ Η Αρχή ανταποκρίθηκε θετικά σε πρόσκληση του Ινστιτούτου Εργασίας INEK-ΠΕΟ να είναι συνεργάτης (associate partner) στη διεκπεραίωση του Προγράμματος: Action Against Discrimination: Capacity Building and Awareness Raising Campaign, το οποίο περιλαμβάνει: τη διοργάνωση συνεδρίου και εργαστηρίων, την ετοιμασία εγχειριδίων, εκστρατεία ενημέρωσης, στήριξη του φεστιβάλ rainbow κ.ά. Το Πρόγραμμα χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στα πλαίσια του κοινοτικού προγράμματος Progress.

⚙ Στις 8 Οκτωβρίου 2014 ο Λειτουργός της Αρχής Γιώργος Κακότας παρευρέθηκε στην εναρκτήρια συνάντηση των διοργανωτών με τους συνεργάτες, στα πλαίσια της οποίας συζητήθηκε ο προγραμματισμός των δράσεων, ενώ στις 17 Οκτωβρίου 2014 η Επίτροπος Διοικήσεως συμμετείχε, και απηύθυνε χαιρετισμό, στην εναρκτήρια διάσκεψη τύπου του Προγράμματος.

⚙ Στις 26 Μαρτίου 2014 η Λειτουργός της Αρχής Θέκλα Δημητριάδου, συντόνισε συζήτηση σε ημερίδα που διοργάνωσε η Κίνηση για Ισότητα Στήριξη και Αντιρατσισμό με θέμα: «Το Φαινόμενο της Ακροδεξιότητας στην Κύπρο, την Ελλάδα και την Ευρώπη: Προβληματισμοί, θέσεις και Εισηγήσεις».

⚙ Στα πλαίσια του Προγράμματος «Δίκτυο Εναντία στη Βία στα Σχολεία», οι Λειτουργοί Μελίνα Τριγγίδου και Θέκλα Δημητριάδου, έκαναν στις 4 Απριλίου 2014 παρουσίαση στο Λύκειο Ιδαίου, με θέμα: «Ομοφοβία-Δικαίωμα στη Διαφορετικότητα».

⚙ Συμμετοχή και ομιλία της Λειτουργού της Αρχής Ζηναΐδας Ονουφρίου σε εκδήλωση που έγινε στις 19 Μαΐου 2014 για τα δικαιώματα των τρανς ατόμων, με θέμα: «Νομική προστασία των διαφυλικών ατόμων και το δικαίωμα στον αυτοπροσδιορισμό».

⚙ Στις 20 Μαΐου 2014 ο Προϊστάμενος της Αρχής και ο Λειτουργός Γιώργος Κακότας συναντήθηκαν και συζήτησαν θέματα κοινού ενδιαφέροντος με στέλεχος της Μονάδας κατά των Διακρίσεων της Γενικής Διεύθυνσης Δικαιοσύνης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

⚙ Στελέχη της Αρχής συμμετείχαν και στήριξαν την πρώτη «Πορεία Υπερηφάνειας» (Gay Pride Parade) που διοργάνωσε στις 31 Μαΐου 2014 η οργάνωση ACCEPT ΛΟΑΤ Κύπρου. Η Επίτροπος Διοικήσεως απηύθυνε χαιρετισμό στην εκδήλωση.

⚙ Στις 13 Ιουνίου 2014 η Αρχή κατά των Διακρίσεων συμμετείχε σε δημοσιογραφική διάσκεψη που έγινε στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, στα πλαίσια της οποίας έγινε παρουσίαση Κώδικα Συμπεριφοράς κατά του Ρατσισμού στα σχολεία και Οδηγού Διαχείρισης και Καταγραφής Ρατσιστικών Περιστατικών. Στη διάσκεψη απηύθυνε χαιρετισμό και ο Επικεφαλής της Αρχής κατά των Διακρίσεων Άριστος Τσιάρτας.

⚙ Στις 25 Ιουνίου 2014 η Λειτουργός Θέκλα Δημητριάδου, συναντήθηκε με εκπροσώπους της μη κυβερνητικής οργάνωσης AEQUITAS και συζήτησαν θέματα που αφορούν την προστασία των δικαιωμάτων των οικιακών βοηθών.

⚙ Μεταξύ Απριλίου 2014 και Ιουνίου 2014 η Λειτουργός Κάθλια Καμπανελλιά έδωσε σειρά διαλέξεων στην Αστυνομική Ακαδημία, με θέμα: «Διακρίσεις και Ρατσιστικές Συμπεριφορές».

⚙ Η Λειτουργός της Αρχής Ζηναΐδα Ονουφρίου έκανε ομιλία σε εκδήλωση που διοργάνωσε ο Δήμος Λευκωσίας στις 25 Ιουνίου με θέμα: «Πρώθηση των Δικαιωμάτων των Φοιτητών, Υψηκών Τρίτων Χωρών».

⚙ Σε εκδήλωση που έγινε στις 2 Οκτωβρίου 2014 στο σπίτι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό πρόγραμμα Erasmus, η Λειτουργός Ζηναΐδα Ονουφρίου έκανε ομιλία στα πλαίσια της οποίας παρουσίασε τον ρόλο και τις παρεμβάσεις της Αρχής στην προστασία και πρώθηση των δικαιωμάτων των ΛΟΑΤ ατόμων.

⚙ Η Αρχή κατά των Διακρίσεων συμμετείχε στις εκδηλώσεις της οργάνωσης Accept-ΛΟΑΤ Κύπρου που διοργανώθηκαν για την παγκόσμια ημέρα μνήμης των τρανς ατόμων. Συγκεκριμένα, στις 13 Νοεμβρίου 2014 η Λειτουργός Ζηναΐδα Ονουφρίου παρευρέθηκε σε θεατρική παράσταση που είχε τίτλο «Ποιο Σώμα;» και, μετά την παράσταση, συμμετείχε σε συζήτηση στα πλαίσια της οποίας παρουσίασε συνοπτικά τις θέσεις της Αρχής σχετικά με την κατοχύρωση των δικαιωμάτων των τρανς (διεμφυλικών) ατόμων. Επίσης, στις 20 Νοεμβρίου 2014 ο Λειτουργός Γιώργος Κακότης απηύθυνε χαιρετισμό σε Έκθεση Φωτογραφίας της Πάολης Ρεβενιώτη με τίτλο «Διόρθωση».

⚙ Στις 18 Νοεμβρίου 2014 η Αρχή συμμετείχε σε εργαστήριο που διοργάνωσε η μη κυβερνητική οργάνωση Ακτή, με θέμα: "Exchange of good practices on how to promote integration and unite European citizens through environment events and activities". Στα πλαίσια των εργασιών ο Επικεφαλής της Αρχής Άριστος Τσιάρτας απηύθυνε χαιρετισμό και η Λειτουργός Νάσια Διονυσίου έκανε ομιλία με θέμα: "Successful stories of the Ombudsman's Office on combating discrimination and promoting inclusion of EU citizens in Cyprus".

⚙ Στις 19 Νοεμβρίου 2014, η Λειτουργός της Αρχής Μελίνα Τριγγίδου μίλησε σε μαθητές του Grammar School για το δικαίωμα στη διαφορετικότητα και την ομοφοβία, μετά από σχετική πρόσκληση του σχολείου.

⚙ Η Λειτουργός της Αρχής Ζηναΐδα Ονουφρίου συμμετείχε, στις 20 Νοεμβρίου, 2011, σε ανοικτή συζήτηση που έγινε σε εκδήλωση του Τμήματος Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κύπρου με θέμα: "Transgenderism".

⚙ Στις 17 Δεκεμβρίου 2014 η Λειτουργός της Αρχής Ζηναΐδα Ονουφρίου συμμετείχε στη ραδιοφωνική εκπομπή "Over the Rainbow" στο MyCyRadio, η οποία ήταν αφιερωμένη στην κατάσχεση των φωτογραφιών της Έκθεσης «Διόρθωση» της Πάολης Ρεβενιώτη.

3. Άλλες δράσεις για ενημέρωση

Η Αρχή συνέχισε και κατά το 2014 να παρέχει πληροφορίες και στοιχεία για θέματα ρατσισμού και διακρίσεων, σε διάφορους φορείς που απευθύνονται απευθείας στην υπηρεσία όπως: διεθνείς και ευρωπαϊκούς οργανισμούς, δημόσιους και ιδιωτικούς οργανισμούς, καθώς, επίσης, και σε ενδιαφερόμενους πολίτες. Για την παραχώρηση των πληροφοριών αυτών, αρκετές φορές συμπληρώθηκαν ερωτηματολόγια και συντάχθηκαν επιστολές που περιείχαν στατιστικά στοιχεία για τη δράση της Αρχής και πληροφορίες για υποθέσεις που εξετάστηκαν και για Εκθέσεις που υποβλήθηκαν.

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

Στη βάση των θεσμικών της δυνατοτήτων, η Αρχή κατά των Διακρίσεων έδωσε και κατά το έτος 2014 έμφαση στη διαμεσοληθτική δραστηριότητα. Όπως και κατά τα προηγούμενα χρόνια, οι διαμεσοληθήσεις έγιναν σε περιπτώσεις που διαπιστώθηκε, εκ πρώτης όψεως, βασιμότητα της καταγγελίας, και οι παρεμβάσεις -γραφτώς ή/και προφορικώς- της Αρχής προς τις εμπλεκόμενες δημόσιες Αρχές, είχαν ως αποτέλεσμα τη διευθέτηση εκκρεμοτήτων ή/και την ικανοποίηση συγκεκριμένων αιτημάτων των καταγγελλόντων.

Χαρακτηριστικές περιπτώσεις στις οποίες υπήρξε διαμεσοληθήση/παρέμβαση της Αρχής με θετική κατάληξη, είναι οι ακόλουθες:

Παρεμβάσεις προς το Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης

✿ Ενώπιον της Αρχής τέθηκαν καταγγελίες σε σχέση με καθυστερήσεις του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης να εξετάσει/προωθήσει τις αιτήσεις που υπέβαλαν 2 πρόσωπα, για να εξασφαλίσουν «δεητήριο διαμονής» (τύπου MEU2), το οποίο παραχωρείται σε υπηκόους τρίτων χωρών που είναι μέλη οικογενειών ευρωπαίων πολιτών. Μετά από γραπτές παρεμβάσεις της Αρχής, για κάθε περίπτωση ξεχωριστά, το Τμήμα ολοκλήρωσε τη διαδικασία εξέτασης των αιτήσεων και παραχώρησε στις καταγγέλλουσες τις σχετικές άδειες.

✿ Ευρωπαίος πολίτης υπέβαλε καταγγελία αναφορικά με την καθυστέρηση του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης να εξετάσει/προωθήσει αίτησή του για να εξασφαλίσει «πιστοποιητικό μόνιμης διαμονής» (τύπου MEU3). Μετά από γραπτή παρέμβαση της Αρχής, το Τμήμα ολοκλήρωσε τη διαδικασία εξέτασης της αίτησης και παραχώρησε στον καταγγέλλοντα το σχετικό πιστοποιητικό.

✿ Ευρωπαίος πολίτης προσέφυγε στην Αρχή αναφορικά με τον αριθμό και τη φύση των εγγράφων που αξίωσε το Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης για να παραλάβει αίτησή του ώστε να εξασφαλίσει «πιστοποιητικό μόνιμης διαμονής» (τύπου MEU3). Το συγκεκριμένο πιστοποιητικό παραχωρείται σε ευρωπαίους πολίτες που έχουν συμπληρώσει 5 χρόνια νόμιμης και συνεχούς διαμονής στην Κύπρο. Ανάμεσα στα έγγραφα που ζητήθηκαν από τον καταγγέλλοντα να προσκομίσει, ήταν και καταστάσεις τραπεζικών λογαριασμών των προηγούμενων 5 χρόνων, κάτι που ο ίδιος θεώρησε παράλογο και υπερβολικό. Μετά από γραπτή και, ακολούθως, προφορική παρέμβαση της Αρχής η αίτηση του καταγγέλλοντα έγινε δεκτή χωρίς την προσκόμιση από μέρους του τραπεζικών λογαριασμών.

⚙️ Τουρκοκύπρια, η οποία έχει υπηκοότητα τρίτης χώρας, υπέβαλε καταγγελία, που αφορούσε γενικά την ταλαιπωρία που υπέστη, στα πλαίσια της προσπάθειάς της να υποβάλει αίτηση για να εγγραφεί ως κύπρια πολίτιδα, λόγω της κυπριακής της καταγωγής, καθώς και στην καθυστέρηση προώθησης της αίτησης αυτής. Η γραπτή παρέμβαση της Αρχής προς το Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης είχε ως αποτέλεσμα την προώθηση του αιτήματος της καταγγέλλουσας και την ικανοποίησή της.

Παρέμβαση προς το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Αμβροσίου

⚙️ Η Αρχή εξέτασε καταγγελία από ευρωπαίους πολίτες που ζουν μόνιμα στην κοινότητα Αγίου Αμβροσίου, σύμφωνα με την οποία, τα κοινοτικά τέλη και οι κοινοτικοί φόροι που τους επέβαλε το Κοινοτικό Συμβούλιο ήταν υψηλότερα από αυτά που επέβαλε στους κύπριους μόνιμους κατοίκους της κοινότητας. Στα πλαίσια γραπτής παρέμβασης η Αρχή πληροφόρησε το Κοινοτικό Συμβούλιο για τη γενική θέση της ότι ο καθορισμός κριτηρίων που, για σκοπούς φορολογίας, διακρίνουν, είτε άμεσα είτε έμμεσα, τους μη κύπριους κατοίκους μιας κοινότητας και τους επιφυλάσσουν δυσμενέστερη μεταχείριση έναντι των Κυπρίων, αντίκειται στη νομοθεσία κατά των διακρίσεων. Μετά την παρέμβαση της Αρχής το Κοινοτικό Συμβούλιο επανεξέτασε τα κριτήρια στη βάση των οποίων επέβαλε κοινοτικά τέλη και φόρους, προς ικανοποίηση των καταγγελλόντων.

Παρέμβαση προς το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού

⚙️ Η Αρχή εξέτασε καταγγελία από τον εκπρόσωπο της Μαρωνίτικης Κοινότητας Κύπρου στη Βουλή των Αντιπροσώπων, κατά του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Η καταγγελία αφορούσε τον διορισμό από το Υπουργικό Συμβούλιο, μετά από εισήγηση του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού, νέου Προέδρου της Σχολικής Εφορείας Μαρωνιτών, χωρίς να ληφθούν υπόψη οι θέσεις και εισηγήσεις του ιδίου του εκπρόσωπου της Κοινότητας. Μετά από γραπτή παρέμβαση της Αρχής, ο αρμόδιος Υπουργός υπέβαλε νέα σχετική πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο διόρισε νέο Πρόεδρο και μέλος της Σχολικής Εφορείας Μαρωνιτών, στη βάση των εισηγήσεων του εκπρόσωπου της Μαρωνίτικης Κοινότητας.

Παρέμβαση προς τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας

⚙ Πολίτιδα τρίτης χώρας, μητέρα κύπριου πολίτη, προσέφυγε στην Αρχή κατά των Διακρίσεων για τη μη παραχώρηση σε αυτήν της εφάπαξ οικονομικής βοήθειας που παραχωρήθηκε σε μονογονιούς κατά το έτος 2012. Μετά από γραπτή και προφορική παρέμβαση από την Αρχή, η εφάπαξ οικονομική βοήθεια παραχωρήθηκε στην καταγγέλλουσα.

Παρέμβαση προς το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας

⚙ Ευρωπαίος πολίτης προσέφυγε στην Αρχή, σε σχέση με τις δυσκολίες που αντιμετώπισε για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων με τη μέθοδο net-metering. Μετά από παρέμβαση της Αρχής, η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας προώθησε τροποποιήσεις στα σχετικά κριτήρια ώστε να περιλαμβάνει όλους τους πολίτες που διαμένουν στην Κύπρο τα τελευταία 3 χρόνια, χωρίς διακρίσεις μεταξύ κυπρίων και ευρωπαίων πολιτών.

Παρέμβαση προς το Τμήμα Φυλακών

⚙ Ευρωπαίος πολίτης που εκτίει ποινή φυλάκισης στην Κύπρο, κατήγγειλε στην Αρχή κατά των Διακρίσεων ότι οι Άγγλοι κρατούμενοι δεν έχουν τη δυνατότητα να προμηθεύονται εφημερίδες στη μητρική τους γλώσσα και ειδικότερα αγγλικές εφημερίδες, ώστε να ενημερώνονται για τις ειδήσεις και τις εξελίξεις στη χώρα καταγωγής τους, σε αντίθεση με τους Κύπριους κρατούμενους στους οποίους παρέχονται οι τοπικές εφημερίδες. Μετά από παρέμβαση της Αρχής προς το Τμήμα Φυλακών διευθετήθηκε η προμήθεια αγγλόφωνων εφημερίδων στον καταγγέλλοντα, με κάλυψη της οικονομικής επιβάρυνσης από τον ίδιο.

**ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ
ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ**

Το επίκεντρο της δράσης της Αρχής, και κατά το 2014, αποτέλεσε η διερεύνηση ατομικών καταγγελιών με αντικείμενο τις διακρίσεις και τον ρατσισμό και η υποβολή Εκθέσεων με συγκεκριμένες εισηγήσεις και συστάσεις για αντιμετώπιση, σε γενικότερο επίπεδο, των φαινομένων αυτών.

Κατά τη διάρκεια του χρόνου η Αρχή ολοκλήρωσε την εξέταση 81 καταγγελιών. Για 12 από αυτές, οι οποίες αφορούσαν σε θέματα ρατσισμού και διακρίσεων που επηρέαζαν ομάδες προσώπων, υποβλήθηκαν 8 συνοδικά Εκθέσεις.

Συνοπτική Παρουσίαση Εκθέσεων

Οι Εκθέσεις που υπέβαλε η Αρχή κατά το 2014, μετά από τη διερεύνηση ατομικών καταγγελιών, παρουσιάζονται συνοπτικά πιο κάτω:

1. Καθιέρωση της αργίας του Μπαϊραμιού στην Αγγλική Σχολή [AKP 60/2013]

Η Επίτροπος Διοικήσεως εξέτασε καταγγελία, που υπέβαλαν γονείς Τουρκοκύπριων μαθητών που φοιτούν στην Αγγλική Σχολή, σε σχέση με την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, κατά το σχολικό έτος 2013-14 να μην περιλάβει στις αργίες του σχολείου τις πρώτες ημέρες της γιορτής του Μπαϊραμιού, κατά παρέκκλιση πρακτικής που είχε ακολουθηθεί κατά τα τελευταία χρόνια.

Το Διαχειριστικό Συμβούλιο της Σχολής υποστήριξε ότι στο παρελθόν, επειδή οι μέρες του Μπαϊραμιού, η οποία είναι κινητή εορτή συνέπιπταν είτε με μέρες εκπαίδευσης των καθηγητών, είτε με την προκαθορισμένη διακοπή του σχολείου στο μέσο του τριμήνου (half-term holiday), το σχολείο παρέμενε κλειστό για τους μαθητές και δεν χρειάστηκε να συζητηθεί η ανάγκη ή μη παραχώρησης αργίας. Τέτοια συζήτηση έγινε τελικά τον Μάιο του 2009, όπου αποφασίστηκε όπως, για την ακαδημαϊκή χρονιά 2009-2010 παραχωρηθούν σε όλο τον σχολικό πληθυσμό ως Μουσουλμανικές αργίες μία εκ των δύο ημερών του Ramazan Μπαϊραμιού και μία εκ των δύο ημερών του Kurban Μπαϊραμιού. Τον Οκτώβριο, δε, του 2012, αποφασίστηκε όπως για το ακαδημαϊκό έτος 2012-2013 παραχωρηθεί η 7η Ιανουαρίου 2013 ως επιπλέον σχολική αργία, για να συμπεριληφθεί η χριστουγεννιάτικη αργία των Αρμενίων.

Ως προς το ημερολόγιο πρόγραμμα της Σχολής για το έτος 2013-2014, αυτό αποφασίστηκε από το προηγούμενο Συμβούλιο, ενώ το ζήτημα της αργίας του Μπαϊραμιού τέθηκε προς

συζήτηση ενώπιον του νέου Δ.Σ. τον Σεπτέμβριο του 2013, όπου αποφασίστηκε να μην παραχωρηθεί σχετική αργία, αλλιά να δοθεί το δικαίωμα στους Μουσουλμάνους μαθητές να μην παραστούν για μια ημέρα στο σχολείο, χωρίς να τους χρεωθεί απουσία, με παράλληλες οδηγίες προς τους καθηγητές για μη διεξαγωγή κατά την ημέρα εκείνη διαγωνισμάτων ή παράδοση νέας ύλης. Η απόφαση αυτή δεν άλληξε ούτε και μετά την παρέμβαση της Επιτρόπου Προεδρίας για θέματα αποδήμων και θρησκευτικών ομάδων, κ. Καίτης Κληρίδου.

Η Επίτροπος παρατήρησε ότι η Αγγλική Σχολή έχει καθιερωθεί ως η μόνη δικοινοτική Σχολή Μέσης Εκπαίδευσης στην Κυπριακή Δημοκρατία, στην οποία, εκτός από τους Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους μαθητές, φοιτούν και παιδιά που προέρχονται από τις θρησκευτικές ομάδες των Αρμενίων, Λατίνων και Μαρωνιτών, καθώς και μαθητές που κατάγονται από μεγάλο αριθμό ξένων χωρών. Αυτό οφείλεται κατά κύριο λόγο στο Καταστατικό της Σχολής, το οποίο ορίζει, αφενός, ως γλώσσα διδασκαλίας την αγγλική και, αφετέρου, ως θρησκευτικό χαρακτήρα της τον χριστιανικό, ο οποίος ωστόσο υπογραμμίζεται ότι είναι μη δογματικός και ότι όλοι οι μαθητές λαμβάνουν διευκολύνσεις ως προς την άσκηση της δικής τους θρησκείας. Ως εκ τούτου, σημείωσε η Επίτροπος, είναι παράδοση η απροθυμία και η επιμονή για μη παραχώρηση αργίας δύο ημερών για τους εορτασμούς του Μπαϊραμιού, αφού θα αναμενόταν, λογικά, ένα σχολείο με τα χαρακτηριστικά της Αγγλικής Σχολής, ότι όχι μόνο θα αναγνώριζε, αλλιά θα αναδείκνυε, θα υπερασπιζόταν και θα προήγαγε το στοιχείο της πολυπολιτισμικότητας και της συνάντησης πολιτών και διαφορετικών εθνικών, πολιτισμικών και θρησκευτικών ταυτοτήτων. Η Επίτροπος υποστήριξε ακόμη ότι δεν θα έπρεπε η Σχολή να αντιμετωπίζει σε ένα τόσο καίριο ζήτημα, όπως αυτό της ισότιμης αντιμετώπισης των θρησκευτικών πεποιθήσεων όλων των μαθητών, με ποσοτικές λογικές, εκπέμποντας, έτσι, μια εικόνα δογματικής ταύτισης με τη θρησκεία της πλειονότητας δοθέντος ότι κάτι τέτοιο δεν συνάδει με τις αρχές του ίδιου του Καταστατικού της Σχολής, θέτοντας και σε αμφισβήτηση τη θρησκευτική ουδετερότητά της. Σύμφωνα με την Επίτροπο, στην προκειμένη περίπτωση, η προστατευτική εμβέλεια των θρησκευτικών δικαιωμάτων των τουρκοκυπρίων μαθητών, εν όψει και του χαρακτήρα της σχολής, δεν μπορεί να εξαντλείται μόνο στη δικαιολόγηση της αποχής τους κατά τη γιορτή του Μπαϊραμιού.

Εισήγηση της Επιτρόπου ήταν, συνεπώς, η επανεξέταση της σχετικής απόφασης και αναγκαιότητα λήψης μόνιμης απόφασης σε σχέση με την καθιέρωση των σημαντικότερων θρησκευτικών μουσουλμανικών εορτών ως αργιών για όλο τον σχολικό πληθυσμό.

2. Δικαίωμα πρόσβασης αυτιστικού παιδιού στην εκπαίδευση (ΑΚΡ 52/2014)

Μετά από υποβολή σχετικής καταγγελίας, η Αρχή κατά των Διακρίσεων εξέτασε περίπτωση πρόσβασης παιδιού με αυτιστικά χαρακτηριστικά στην εκπαίδευση. Το παιδί (14^{1/2} ετών) είναι ιρανικής καταγωγής και η μητέρα του είναι αναγνωρισμένη πρόσφυγας και μονογονέας, ενώ διαμένει στην Κύπρο πάνω από είκοσι χρόνια. Αποκλειστική γλώσσα επικοινωνίας του παιδιού με το περιβάλλον του είναι η αγγλική, ενώ η αδυναμία του να επικοινωνεί στα ελληνικά και η ανάγκη επικοινωνίας του μέσω της αγγλικής γλώσσας έχει, αναγνωριστεί από εκπαιδευτικούς και ειδικούς επαγγελματίες που είχαν επαφή με αυτό.

Η μητέρα του παιδιού έθεσε υπόψη του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού επιστολή των αντιπροσώπων της [τη MKO Future Worlds Center (FWC)], ζητώντας όπως εξασφαλιστεί η δυνατότητα ουσιαστικής και ωφέλιμης εμπλοκής του γιου της στην εκπαιδευτική διαδικασία και την αναγνώριση των ειδικών χαρακτηριστικών της περίπτωσης και της σύνθετης γλωσσικής πραγματικότητας της ζωής του παιδιού. Σε απάντηση των πιο πάνω, η Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, ενημέρωσε γραπτώς, την FWC για την απόφαση της Επαρχιακής Επιτροπής Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΕΕΕΑΕ) σχετικά με τη φοίτηση του παιδιού στην ειδική μονάδα του Γυμνασίου Ακρόπολης, σε ελληνόφωνο, δηλαδή, περιβάλλον.

Η Επίτροπος αναφέρθηκε εκτενώς στο θεσμικό πλαίσιο αναφορικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, γενικότερα, αλλά και, ειδικότερα, αναφορικά με το δικαίωμα ισότιμης πρόσβασής τους στην εκπαίδευση. Παρατέθηκαν, πιο συγκεκριμένα, σχετικές ρυθμίσεις του περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Νόμου, ενώ ιδιαίτερη μνεία έγινε στις ρυθμίσεις της Σύμβασης του ΟΗΕ για τα δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες όπως και της Σύμβασης του ΟΗΕ για τα δικαιώματα του παιδιού. Αναφορά έγινε και στις διατάξεις του περί Προσφύγων Νόμου.

Κατάληξη της Επιτροπής ήταν ότι, η υπό εξέταση περίπτωση, αφορούσε τη διασφάλιση του δικαιώματος για ισότιμη πρόσβαση στην εκπαίδευση παιδιού με νοητική αναπηρία, αφού, στη βάση του σχετικού ορισμού της Σύμβασης του ΟΗΕ, εξαιτίας των ειδικών αναγκών του παιδιού, δύναται να παρεμποδιστεί η πλήρης και αποτελεσματική συμμετοχή του στην κοινωνία σε ίση βάση με άλλους. Επιπρόσθετα, η περίπτωση άπτεται, όπως σημείωσε η Επίτροπος, βασικών αρχών που κατοχυρώνονται τόσο στη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού, όσο και στη Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, όπως την αρχή της μη διάκρισης, του βέλτιστου συμφέροντος παιδιών, γενικά και ειδικά με αναπηρίες, του σεβασμού για τις

εξειλισσόμενες δυνατότητες των παιδιών με αναπηρίες και για το δικαίωμα των παιδιών με αναπηρίες να διαφυλάξουν την ταυτότητά τους.

Σύμφωνα με την Επίτροπο, το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο, καθιστά επιβεβλημένη την παρέμβαση της πολιτείας, με σκοπό την πραγμάτωση του δικαιώματος, και προκειμένου να επιτυγχάνεται στον μέγιστο δυνατό βαθμό η αποτελεσματική και ισότιμη πρόσβαση ατόμων με αναπηρία στην εκπαίδευση όλων των βαθμίδων. Για την επίτευξη του στόχου αυτού, κρίσιμη είναι η έννοια της «εύλογης προσαρμογής», που προϋποθέτει τη λήψη αναγκών και κατάλληλων μέτρων, ώστε να διασφαλίζεται σε άτομα με αναπηρίες η απόλαυση ή η άσκηση σε ίση βάση με άλλους, όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών και, εν προκειμένω, του δικαιώματος στην εκπαίδευση.

Στην υπό εξέταση περίπτωση, η Επίτροπος σημείωσε ότι οι διαπιστώσεις σε σχέση με τις μαθησιακές και ψυχοκοινωνικές ανάγκες του παιδιού, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι η γλώσσα επικοινωνίας του παιδιού είναι μόνο η αγγλική, αποτελούν στοιχεία που επιβάλλουν την κατάλληλη κρατική παρέμβαση, ώστε, να επιτυγχάνεται η πραγμάτωση του δικαιώματος του παιδιού στην εκπαίδευση και συνακόλουθα η ισότιμη συμμετοχή του στην κοινωνία, ευρύτερα.

Με βάση τα πιο πάνω, η Επίτροπος τόνισε ότι, η απόφαση της ΕΕΕΑΕ αναφορικά με την ένταξη του παιδιού σε ειδική μονάδα ειδικού σχολείου, φαίνεται να μην συνεκτιμά, ή να απομονώνει, τις ιδιαίτερες γλωσσικές περιστάσεις του. Ειδικότερα, σημείωσε, η Επίτροπος, η απουσία, από την επίμαχη απόφαση οποιασδήποτε εύλογης προσαρμογής ή διευκόλυνσης, ώστε, εν πρώτοις, να προστατευθεί το παιδί από τις αρνητικές συνέπειες που, η έκθεσή του σε αποκλειστικά ελληνόφωνο περιβάλλον, πιθανότατα, θα έχει, και, επιπλέον, να εξασφαλιστεί, στον μέγιστο δυνατό βαθμό, η ισότιμη ένταξή του στην εκπαίδευση, συνιστά παραβίαση των σχετικών με το θέμα αναφερόμενων διεθνών Συμβάσεων.

Τονίστηκε, επιπρόσθετα, ότι το ζήτημα της γλώσσας στην οποία το παιδί έχει εκτεθεί και γνωρίζει, σχετίζεται, άμεσα, με την εθνική του καταγωγή. Στα πλαίσια αυτά, η περίπτωση του θα πρέπει να προβληματίσει και σε συνάρτηση με την υποχρέωση της πολιτείας να διασφαλίσει την ισότιμη πρόσβαση ανήλικων αναγνωρισμένων προσφύγων στην εκπαίδευση.

Θέση της Επιτρόπου ήταν ότι θα πρέπει να ληφθούν και να εφαρμοστούν μέτρα, υπό μορφή εύλογων προσαρμογών, για την ικανοποίηση των ειδικών αναγκών της εξατομικευμένης περίπτωσης, με τρόπο που να διασφαλίζονται τα όσα αναλυτικά αναφέρονται στην τοποθέτησή

της. Στα πλαίσια αυτά, εισηγήθηκε όπως το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού προχωρήσει άμεσα στη σύσταση πολυθεματικής ομάδας με τη συμμετοχή και των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, στόχος της οποίας θα είναι η διασφάλιση της πρόσβασης του παιδιού στην εκπαίδευση σε αγγλόφωνο σχολείο, υπό το φως των ειδικών γλωσσικών του αναγκών.

Δεδομένης, δε, της σοβαρότητας του ζητήματος και της ανάγκης για τη λήψη άμεσων αποφάσεων σε σχέση με αυτό, η Επίτροπος κάλεσε τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες σε διαβούλευση.

3. Απόρριψη αιτήματος παιδιού με αναπηρία για στήριξη από το ίδρυμα «Ραδιομαραθώνιος», λόγω του καθεστώτος παραμονής του (ΑΚΡ 17/2010)

Η Έκθεση βασίστηκε σε καταγγελία που υποβλήθηκε από αιτητή ασύλλου σχετικά με την απόρριψη αιτήματος που υπέβαλε στο ίδρυμα «Ραδιομαραθώνιος» για παραχώρηση οικονομικής βοήθειας για σκοπούς αγοράς τροχοκαθίσματος για το παιδί του, το οποίο πάσχει από προχωρημένο βαθμό μυϊκής δυστροφίας. Όπως υποστήριξε ο πατέρας του παιδιού, η αίτηση απορρίφθηκε στη βάση του καθεστώτος παραμονής της οικογένειας στη χώρα, αφού, σύμφωνα με τη γραπτή απάντηση του ιδρύματος, αποφασίστηκε όπως η αίτηση επανεξεταστεί «όταν αναγνωρισθεί η ταυτότητα του πολιτικού πρόσφυγα».

Όπως διαπιστώθηκε κατά τη διερεύνηση της καταγγελίας, η αίτηση για παροχή βοήθειας δεν εξετάστηκε επί της ουσίας της, ούτε έγινε οποιαδήποτε προσπάθεια για εξακρίβωση των πραγματικών αναγκών του συγκεκριμένου παιδιού και των λοιπών στοιχείων που δηλώθηκαν στην αίτηση. Παρά τη γραπτή διαβεβαίωση της τότε Προέδρου της Διαχειριστικής Επιτροπής, ότι η απόρριψη του αιτήματος δεν οφειλόταν στην καταγωγή του παιδιού, εντούτοις διαφάνηκε ότι το καθεστώς παραμονής του υπήρξε μάλλον το καθοριστικό κριτήριο για τη λήψη της απορριπτικής απόφασης.

Καθότι ο καταγγέλλων είχε ήδη, κατά την ολοκλήρωση της έρευνας, απολήσει το καθεστώς παραμονής του και αναχώρησε από την Κύπρο, δεν υπήρχε λόγος για οποιαδήποτε περαιτέρω παρέμβαση επί της συγκεκριμένης περίπτωσης. Ωστόσο, επειδή από την επικοινωνία με το ίδρυμα δεν ξεκαθάρισε, πέραν πάσης αμφιβολίας, κατά πόσο οι αιτητές ασύλλου, ως κατηγορία προσώπων, αποκλείονται συνολικά από τη δυνατότητα θετικής εξέτασης αιτήματος που υποβάλλεται στον Ραδιομαραθώνιο, η Επίτροπος αποφάσισε να προχωρήσει σε υποβολή Έκθεσης επί του θέματος, υπό το πρίσμα της νομοθεσίας κατά των διακρίσεων.

Όπως τονίστηκε, σύμφωνα με το οικείο νομοθετικό πλαίσιο, «αποτελεί απαγορευμένη με νόμο διάκριση, κάθε μεταχείριση ή συμπεριφορά, διάταξη, όρος, κριτήριο ή πρακτική, που στα πλαίσια δραστηριοτήτων στον δημόσιο ή και στον ιδιωτικό τομέα δραστηριοτήτων απαγορεύεται ή δεν επιτρέπεται από οποιονδήποτε εκάστοτε σε ισχύ νόμο ή κανονισμούς επί τω ότι συνιστά σύμφωνα με τις διατάξεις τους άμεση ή έμμεση διάκριση λόγω φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, χρώματος, θρησκείας, πεποιθήσεων, κοινότητας, γλώσσας, ειδικών αναγκών, ηλικίας και γενετήσιου προσανατολισμού». Ειδικότερα σε ό,τι αφορά τα παιδιά, η απαγόρευση των διακρίσεων διασφαλίζεται και στο πλαίσιο εφαρμογής της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού, η οποία καλύπτει όλο το φάσμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων του παιδιού, χωρίς καμία διάκριση. Όλες οι αποφάσεις που αφορούν παιδί, είτε αυτές λαμβάνονται από τον δημόσιο είτε από τον ιδιωτικό τομέα, πρέπει να λαμβάνουν πρωτίτως υπόψη το συμφέρον του παιδιού. Κατ' ανάλογο τρόπο, στη Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία τα κράτη μέλη καλούνται να «λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσουν στα παιδιά με αναπηρία την πλήρη απόλαυση όλων των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, σε ίση βάση με τα άλλα παιδιά».

Αναγνωρίζοντας την αδιαμφισβήτητη θετική προσφορά του Ραδιομαραθωνίου στη στήριξη ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, η Επίτροπος τόνισε ότι τα άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ) έχουν δικαίωμα ίσης μεταχείρισης και ίσης πρόσβασης σε όλα τα δικαιώματα που απολαμβάνει το σύνολο του πληθυσμού και ότι η πολιτεία οφείλει να διασφαλίζει στα άτομα αυτά την καθολική πρόσβαση και τις ίσες ευκαιρίες για συμμετοχή σε όλες τις εκφάνσεις της κοινωνικής ζωής. Ειδικά, πρόσθεσε η Επίτροπος, θα υπάρχει πάντα ο κίνδυνος να συντηρούνται και να αναπαράγονται χρόνιες ριζωμένες αντιλήψεις ότι τα άτομα με αναπηρία χρειάζονται πάντα τη βοήθεια άλλων προκειμένου να αποκτήσουν την αυτόνομη διαβίωσή τους. Συναφώς, η Επίτροπος διατύπωσε τη θέση ότι η λογική της υποκατάστασης της πολιτειακής ευθύνης για λήψη θετικών μέτρων για σκοπούς ενίσχυσης της προσβασιμότητας, υπό όρους «φιλιανθρωπίας», δεν συνάδει με τις αξιώσεις για δικαιωματική προσέγγιση των ζητημάτων που αφορούν στα ΑμεΑ και, ως τέτοια, χρήζει επαναξιολόγησης, σε συνεργασία με τις ίδιες τις οργανώσεις του αναπηρικού κινήματος.

Όσον αφορά το συγκεκριμένο θέμα, η Επίτροπος σημείωσε ότι ο αποκλεισμός των αιτητών ασύλου από το κανονιστικό πλαίσιο ενίσχυσης των δικαιούχων του Ραδιομαραθωνίου, στη βάση γενικευμένων και στερεότυπων αντιλήψεων, χωρίς εκτίμηση της φύσης και του βαθμού της αναπηρίας τους, συνιστά αδικαιολόγητη διάκριση. Στο ίδιο πνεύμα, ακόμα και ο, εκ

προοιμίου και κατ' απόλυτο τρόπο, αποκλεισμός των παιδιών μεταναστών που, για οποιονδήποτε λόγο, παρέμειναν στην Κύπρο χωρίς έγγραφα, θα πρέπει να προβληματίσει, καθώς πρόκειται για εξαιρετικά ευάλωτη ομάδα προσώπων.

Στη βάση των πιο πάνω, η Επίτροπος κατέληξε ότι το έργο και ο στόχος του Ραδιομαραθωνίου, για στήριξη των παιδιών με πραγματική ανάγκη, μπορεί να εκπληρωθεί με επάρκεια, μόνο όταν διενεργείται ουσιαστική εξέταση των αιτήσεων που υποβάλλονται ανεξαρτήτως των κοινωνικών χαρακτηριστικών των προσώπων που τις υποβάλλουν, όπως είναι η εθνικότητα, η καταγωγή, το καθεστώς παραμονής, το χρώμα, η θρησκεία, οι πεποιθήσεις, η κοινότητα, η γλώσσα, και άλλων λόγων. Με αυτό τον τρόπο, θα αναδειχθούν και θα προαχθούν συμπεριληπτικές δυναμικές και πρακτικές που υπερβαίνουν παγιωμένα στερεότυπα και προκαταλήψεις που ενδεχομένως να οδηγούν σε πολλαπλές διακρίσεις ΑμεΑ με μεταναστευτική προέλευση, τα οποία, εν πάση περιπτώσει, διατηρούν χαρακτηριστικά υψηλού κινδύνου διακρίσεων και δυσμενούς μεταχείρισης.

4. Διάκριση λόγω ηλικίας σε βάρος 18χρονου οδηγού από ασφαλιστική εταιρεία (ΑΚΡ 119/2012)

Η καταγγελία αφορούσε την άρνηση της ασφαλιστικής εταιρείας να παράσχει ασφαλιστική κάλυψη μηχανοκίνητου οχήματος σε 18χρονο νέο οδηγό, εκτός και αν η μητέρα του, που ήταν ήδη πελάτης της εταιρείας, προχωρούσε στη σύναψη και άλλου συμβολαίου με την ίδια εταιρεία, για ασφαλιστική κάλυψη της οικίας της.

Στην καταγγελία υποστηρίχθηκε ότι η συγκεκριμένη ενέργεια συνιστούσε παράνομη δυσμενή διάκριση λόγω ηλικίας, και ζητήθηκε η παρέμβαση της Αρχής κατά των Διακρίσεων.

Η επίμαχη ενέργεια βασίστηκε σε πολιτική/πρακτική της εταιρείας να μην εξετάζει αιτήσεις για οδική ασφάλιση προσώπων που έχουν ηλικία κάτω των 25 ετών. Η πολιτική αυτή, όπως ανέφερε η ίδια η εταιρεία, «δύναται να αναθεωρηθεί» μόνο σε περιπτώσεις που ο προτεινόμενος ασφαλιζόμενος είναι υφιστάμενος πελάτης υπό άλλες καλύψεις. Βασική θέση της εταιρείας ήταν ότι, ως ασφαλιστική εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα αποδοχής ή απόρριψης αιτήματος ασφάλισης, στη βάση της εκτίμησης του κινδύνου που η ίδια η εταιρεία θα πραγματοποιήσει. Υποστήριξε, επίσης, ότι η συγκεκριμένη πολιτική της βασίστηκε, σε παγκόσμια στατιστικά στοιχεία, αλλά και σε δικά της δεδομένα, από τα οποία προκύπτει ότι οι νεαροί οδηγοί (και ειδικότερα όσοι έχουν εμπειρία μικρότερη των δύο χρόνων) έχουν υψηλότερο

ασφαλιστικό κίνδυνο. Ωστόσο, τα στοιχεία και δεδομένα αυτά δεν τέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής, παρόλο που αυτό ζητήθηκε, τόσο γραπτώς όσο και προφορικώς.

Στην Έκθεση σημειώθηκε ότι η ισχύουσα ασφαλιστική νομοθεσία, φαίνεται να παρέχει την ευχέρεια στις ασφαλιστικές εταιρείες να καθορίζουν το ύψος των ασφάλιστρων που αξιώνουν, εκτιμώντας τον κίνδυνο ξεχωριστά για κάθε περίπτωση και στη βάση κριτηρίων που οι ίδιες επιλέγουν. Τονίστηκε, δε, ότι είναι κατανοητό και αποδεκτό, ειδικά στον τομέα ασφάλισης οχημάτων, πέρα από κριτήρια που έχουν σχέση με το ιστορικό απαιτήσεων ή τον κυβισμό ενός οχήματος, να αξιολογούνται και διαφοροποιημένα κριτήρια που έχουν σχέση με παράγοντες όπως είναι η ηλικία του ασφαλισμένου.

Ωστόσο, όπως υποστηρίχθηκε και σε προηγούμενες σχετικές Εκθέσεις της Αρχής κατά των Διακρίσεων, η ελευθερία που παρέχεται στις ασφαλιστικές εταιρείες στον τομέα της τιμολογιακής πολιτικής, δεν είναι απόλυτη και περιορίζεται από τις διατάξεις άλλων νομοθεσιών, ευρωπαϊκών και εθνικών, οι οποίες απαγορεύουν τις διακρίσεις στη βάση συγκεκριμένων λόγων ή τις καθιστούν επιτρεπτές μόνο υπό προϋποθέσεις. Τη θέση αυτή ενισχύει, υποστήριξε η Επίτροπος, η πρόσφατη Απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Υπόθεση Test-Achats, η οποία, έστω κι αν αφορούσε διάκριση λόγω φύλου, σε γενικό επίπεδο, επιβεβαίωσε την υποχρέωση των ασφαλιστικών εταιρειών, στα πλαίσια των δραστηριοτήτων τους και κατά τον καθορισμό των ασφαλίστρων, να λειτουργούν με τρόπο που συνάδει με το ευρωπαϊκό κεκτημένο κατά των διακρίσεων.

Από την έρευνα διαπιστώθηκε ότι το θεσμικό πλαίσιο σε ευρωπαϊκό αλλά και σε εθνικό επίπεδο, παρέχει στους πολίτες ένα γενικό δίκτυ προστασίας έναντι των διακρίσεων στη βάση συγκεκριμένων λόγων, μεταξύ αυτών και η ηλικία. Ειδικότερη αναφορά στην Έκθεση έγινε: στη Συνθήκη της ΕΕ, στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ και σε σχετική Πρόταση Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής [COM(2008)426], ενώ σε εθνικό επίπεδο, στον περί Καταπολέμησης των Φυλετικών και Ορισμένων Άλλων Διακρίσεων (Επίτροπος) Νόμο του 2004 και στις διατάξεις του Συντάγματος που κατοχυρώνουν την αρχή της ίσης μεταχείρισης.

Αξιολογώντας συνολικά το ευρύτερο θεσμικό πλαίσιο, και παρόλο που -όπως διαπιστώθηκε- το θέμα των διακρίσεων στη βάση της ηλικίας στον τομέα της πρόσβασης σε αγαθά και υπηρεσίες, σε αντίθεση με άλλες μορφές διακρίσεων, δεν ρυθμίζεται ακόμη, ειδικά, από συγκεκριμένη οδηγία ή εθνική νομοθεσία, η Επίτροπος διατύπωσε την άποψη ότι προκύπτει νομική υποχρέωση στους παροχείς αγαθών και υπηρεσιών, να δικαιολογούν αντικειμενικά και πειστικά, την οποιαδήποτε από μέρους τους διαφορετική μεταχείριση στη βάση της

ηλικίας ενός προσώπου. Ειδικότερα στον τομέα των ασφαλιστικών υπηρεσιών, πρόσθεσε η Επίτροπος, όπου η ηλικία μπορεί να αποτελέσει ουσιώδες στοιχείο για την εκτίμηση του κινδύνου, ο συνυπολογισμός της ηλικίας στο καθορισμό των ασφαλιστρών πρέπει να βασίζεται σε ακριβή και αξιόπιστα αναλογιστικά ή στατιστικά στοιχεία, ενώ η όποια διαφοροποίηση θα πρέπει να είναι ανάλογη με τον βαθμό αυξημένης επικινδυνότητας που προκύπτει από τα στοιχεία αυτά. Σε αυτή τη βάση, η Επίτροπος εξέφρασε τον προβληματισμό της ως προς το κατά πόσο, ανεξαρτήτως των όποιων επιβαρυντικών στατιστικών στοιχείων, πρακτικές, που αποκλείουν κατά απόλυτο τρόπο συγκεκριμένες ηλικιακές ομάδες από την πρόσβαση σε ασφαλιστικές υπηρεσίες, συνάδουν με το θεσμικό πλαίσιο που παρέχει προστασία από της ηλικιακές διακρίσεις.

Καταληκτικά, η Επίτροπος εισηγήθηκε όπως η εταιρεία τροποποιήσει την επίμαχη πρακτική της συνεκτιμώντας και τις δικές της θέσεις επί του θέματος, ώστε αυτή να συνάδει με το θεσμικό πλαίσιο κατά των διακρίσεων.

5. Νομική αναγνώριση της ταυτότητας φύλου των διεμφυλικών ατόμων [AKP 21/2011, AKP 95/2011, AKP 14/2013]

Στην παρούσα Έκθεση, η Αρχή κατά των Διακρίσεων παρουσίασε, κάνοντας εκτενή αναφορά σε διατάξεις του διεθνούς και ευρωπαϊκού δικαίου ανθρωπίνων δικαιωμάτων, εκθέσεις οργανισμών προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αλληλά και πρακτικές άλλων χωρών, την ανάγκη για νομική αναγνώριση της ταυτότητας φύλου των διεμφυλικών (τρανς) ατόμων. Μετά από την υποβολή συγκεκριμένων καταγγελιών και σχετική διερεύνηση του ζητήματος διαπιστώθηκε ότι στην κυπριακή έννομη τάξη δεν υπάρχει σχετική νομοθετική πρόβλεψη και η εφαρμοζόμενη πρακτική, αφενός δεν είναι θεσμοθετημένη, αφετέρου εγείρει ερωτηματικά αναφορικά με την πλήρη διασφάλιση των δικαιωμάτων των ατόμων αυτών.

Σύμφωνα με την Επίτροπο Διοικήσεως η πρόκληση της διασφάλισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων συνίσταται στην εφαρμογή μιας συνεκτικής προσέγγισης που θα αποσκοπεί την προστασία των δικαιωμάτων όλων των ατόμων, χωρίς αποκλεισμούς. Τονίστηκε ότι η πλησιονότητα των διεμφυλικών ατόμων δεν απολαμβάνουν θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα τόσο σε επίπεδο νομικών εγγυήσεων όσο και σε πτυχές της καθημερινότητάς τους, ενώ συχνά πέφτουν θύματα διακρίσεων και τρανσφοβικής βίας.

Στην Έκθεση υπογραμμίστηκε ότι η ταυτότητα φύλου που κάθε άτομο αποδίδει στον εαυτό του είναι αναπόσπαστο στοιχείο της προσωπικότητάς του και συνιστούν μια από τις πιο

βασικές πτυχές και εκδηλώσεις του αυτοκαθορισμού και της αξιοπρέπειάς του. Σε αυτά τα πλαίσια, η Επίτροπος τόνισε ότι οποιαδήποτε παρέμβαση ιατρικής φύσης δεν μπορεί να τίθεται ως προαπαιτούμενο για τη νομική αναγνώριση της ταυτότητας του φύλου ενός προσώπου.

Καταλήγοντας, η Επίτροπος εισηγήθηκε την εφαρμογή ενός ξεκάθਾਰου θεσμικού πλαισίου με ταχείες και διαφανείς διοικητικές διαδικασίες μέσω των οποίων τα διεμφυλικά άτομα θα μπορούν να προβαίνουν σε αλλαγή του φύλου και του ονόματός τους, στη βάση του δικού τους αυτοπροσδιορισμού σε όλα τα επίσημα τους έγγραφα (πιστοποιητικό γέννησης, διαβατήριο, ταυτότητα, δίπλωμα οδήγησης, εκπαιδευτικά πιστοποιητικά κτλ.). Οι διαδικασίες αυτές δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να προϋποθέτουν στέρωση ή άλλη υποχρεωτική ιατρική θεραπεία, όπως ορμονοθεραπεία ή επέμβαση επαναπροσδιορισμού φύλου, αλλά θα πρέπει να βασίζονται στη συνειδητή επιλογή ενός προσώπου να υιοθετήσει το αντίθετο φύλο από το βιολογικό του.

6. Διακριτική μεταχείριση Τουρκοκυπρίων αναφορικά με την άσκηση του δικαιώματος για σύναψη γάμου (ΑΚΡ 71/2013)

Η συγκεκριμένη Έκθεση υποβλήθηκε κατόπιν καταγγελίας δύο Κυπρίων πολιτών, μελών της τουρκοκυπριακής κοινότητας, στους οποίους το Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης, αρνήθηκε να εκδώσει την απαραίτητη Βεβαίωση Γάμου προκειμένου να μπορέσουν να παντρευτούν στον Δήμο Γεροσκήπου. Ως λόγος άρνησης προβλήθηκε η ύπαρξη «ρητών οδηγιών» της Διευθύντριας του Τμήματος για μη χορήγηση τέτοιων πιστοποιητικών σε Τουρκοκύπριους, πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας, οι οποίοι διαμένουν στις μη ελεγχόμενες από την Κυπριακή Δημοκρατία περιοχές.

Παρά την αποστολή δύο επιστολών προς τον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών και τη Διευθύντρια του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης με τις οποίες ζητήθηκαν σχετικά σχόλια και απόψεις, δυστυχώς η Αρχή κατά των Διακρίσεων δεν έλαβε ποτέ τις θέσεις της αρμόδιας υπηρεσίας.

Στην Έκθεση αναλύθηκε η σημασία του δικαιώματος στον γάμο και η κατοχύρωσή του, τόσο στο Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, όσο και σε αριθμό διεθνών συμβάσεων που δεσμεύουν τη χώρα μας. Παράλληλα, έγινε ιδιαίτερη αναφορά στον περί Εφαρμογής του περί Γάμου Νόμου σε Μέλη της Τουρκικής Κοινότητας (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμο του 2003, ο οποίος σκοπό έχει την προσωρινή ρύθμιση από την Πολιτεία των θεμάτων σύναψης, ακύρωσης ή λύσης γάμου, μελών της τουρκικής κοινότητας. Στον εν λόγω νόμο αναφέρεται

ότι ενόσω διαρκεί η έκρυθμη κατάσταση στη χώρα, όλες οι διατάξεις του περί Γάμου Νόμου (104(1)/2003) εφαρμόζονται και σε σχέση με γάμο όπου το ένα ή και τα δύο μέρη ανήκουν στην τουρκική κοινότητα. Σημειώνεται ότι ο εν λόγω νόμος θεσπίστηκε μετά από την προσφυγή Κύπριου πολίτη (Selim v Cyprus), μέλους της τουρκοκυπριακής κοινότητας, στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, αντικείμενο της οποίας ήταν η ισχυριζόμενη παραβίαση του δικαιώματός του στον γάμο, τη δημιουργία οικογένειας και την ιδιωτική του ζωή καθώς την περίοδο εκείνη δεν υπήρχε νομοθεσία που να διέπει τη σύναψη πολιτικού γάμου από Κύπριο πολίτη, μέλος της τουρκικής κοινότητας.

Στα καταληκτικά της σχόλια, η Επίτροπος Διοικήσεως, τόνισε ότι παρόλο που νόμιμα απαιτείται η προσκόμιση Βεβαίωσης Γάμου, πρέπει να εγκαταλειφθεί η ανελαστική πρακτική της προσκόμισης αυτού του πιστοποιητικού ιδίως για τα μέλη της τουρκοκυπριακής κοινότητας που διαμένουν στις κατεχόμενες περιοχές και να επιδειχθεί η απαιτούμενη ευελιξία δεδομένου ότι επηρεάζεται η αποτελεσματική διασφάλιση ενός βασικού δικαιώματος Κυπρίων πολιτών.

Τονίστηκε ιδιαίτερα ότι τόσο η απόφαση Selim v. Cyprus όσο και ο περί Εφαρμογής του περί Γάμου Νόμου σε Μέλη της Τουρκικής Κοινότητας (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2003], κάνουν λόγο για μέλη της τουρκικής κοινότητας χωρίς όμως να διαχωρίζουν ανάμεσα σε μέλη της τουρκικής κοινότητας που διαμένουν στις ελεύθερες περιοχές και σε μέλη που διαμένουν στις κατεχόμενες περιοχές. Η υιοθέτηση του νόμου αυτού, καταδεικνύει ότι η κυπριακή πολιτεία αναγνώρισε ότι το δικαίωμα στον γάμο δεν μπορεί να παρακωλύεται και να περιορίζεται για τα μέλη της τουρκικής κοινότητας, τα οποία για λόγους αντικειμενικούς, εκτός του δικού τους πεδίου ελέγχου και σε κάθε περίπτωση χωρίς να είναι υπαίτια, δεν μπορούν να ικανοποιήσουν συγκεκριμένες, εύλογες κατά τα άλλα, επιταγές του νόμου.

Θεωρώντας ότι η αντιμετώπιση της πολυγαμίας, την οποία επιδιώκει να αποτρέψει η υποχρέωση προσκόμισης βεβαίωσης γάμου, επιτυγχάνεται, σε κάθε περίπτωση, μέσω των υπάρχουσών νομοθετικών προνοιών για ακύρωση του μεταγενέστερου γάμου και της προβλεπόμενης ποινικής κύρωσης, η Επίτροπος εισηγήθηκε την έκδοση εγκυκλίου που να διαλαμβάνει ότι για τους Κύπριους πολίτες, μέλη της τουρκικής κοινότητας, που δεν έχουν τη συνήθη διαμονή τους στις περιοχές που ελέγχονται από την Κυπριακή Δημοκρατία, η Βεβαίωση Γάμου που εκδίδεται από τον Ληξίαρχο μπορεί να αντικαθίσταται από ένορκες δηλώσεις ενώπιον του Δικαστηρίου ή από υπεύθυνη δήλωση ενώπιον του ίδιου του Ληξίαρχου.

7. Συνεχιζόμενη καθυστέρηση του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού να εγγράψει ανήλικο τέκνο Κύπριου πολίτη ως πολίτη της Κυπριακής Δημοκρατίας [ΑΚΡ 57/2013]

Κύπριος υπήκοος, υπέβαλλε καταγγελία αναφορικά με την καθυστέρηση στην εγγραφή του γιου του, ως Κύπριου πολίτη, και τη συνακόλουθη καθυστέρηση στην έκδοση των απαραίτητων επισήμων εγγράφων.

Ο καταγγέλλων, ο οποίος ζει και εργάζεται στο Κατάρ, ανέφερε ότι ο λόγος της καθυστέρησης είναι η επιμονή του Τμήματος να καταχωρηθεί ο γιος του ως ανήκων στην τουρκοκυπριακή κοινότητα, επειδή ο ίδιος είναι μουσουλμάνος. Ωστόσο, ο καταγγέλλων, εξ αρχής υποστήριζε ότι τόσο ο ίδιος όσο και οι γονείς του, τα αδέρφια του αλλιά και το πρώτο του παιδί ανήκουν στην ελληνοκυπριακή κοινότητα. Από τη διερεύνηση της καταγγελίας προέκυψε ότι πράγματι η οικογένεια του καταγγέλλοντα είχε συμπεριληφθεί εξ αρχής στην ελληνική κοινότητα «εκ παραδρομής», σύμφωνα με το Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης, το οποίο ζητά από τον καταγγέλλοντα να αλλιάξει τώρα κοινότητα και να συμπεριληφθεί στην τουρκοκυπριακή.

Η Επίτροπος Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, κατέληξε ότι εξάρτηση της εγγραφής του γιου του καταγγέλλοντα από την αλληλαγή κοινότητας όλης της οικογένειας, συνεπεία μάλλον λάθους του ίδιου του Τμήματος πριν από 50 χρόνια, παραβιάζει πρόδηλα την αρχή της καλής πίστης που προνοεί ότι η Διοίκηση δεν μπορεί να επικαλείται δικές της παραλείψεις για να αγνοεί μια ευνοϊκή κατάσταση για τον διοικούμενο ούτε να συμπεριφέρεται με τρόπο αντιφατικό, ταλαιπωρώντας τον χωρίς λόγο.

Περαιτέρω, σύμφωνα με την Επίτροπο, η προσέγγιση που υιοθετεί τώρα το Τμήμα, έρχεται σε ευθεία αντίθεση με την αρχή της αναλογικότητας, καθώς η απόφαση για αλληλαγή της κοινότητας σαφώς δεν είναι η λιγότερο δυσμενής λύση, αφού συνεπάγεται γραφειοκρατική ταλαιπωρία για όλη τα μέλη της οικογένειας.

Ως εκ τούτου και λαμβάνοντας υπόψη ότι εδώ και τρεις γενιές η οικογένεια του καταγγέλλοντα ανήκει στην ελληνική κοινότητα, είτε αυτό έγινε εκ παραδρομής είτε όχι, σε κάθε περίπτωση χωρίς δική τους υπαιτιότητα, η Επίτροπος εισηγήθηκε την άμεση και χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση εγγραφή του γιου του καταγγέλλοντα ως Κύπριου πολίτη, μέλος της ελληνικής κοινότητας.

8. Απόρριψη αιτήσεων συζύγων Κυπρίων πολιτών για απόκτηση της κυπριακής υπηκοότητας δυνάμει εγγραφής, λόγω προηγούμενης παραμονής στη Δημοκρατία χωρίς άδεια παραμονής (AKP 78/2012, AKP 31/2014)

Μεγάλος αριθμός προσώπων υπέβαλαν καταγγελία κατά του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης, αναφορικά με την απόρριψη αιτήσεων συζύγων Κυπρίων πολιτών, για απόκτηση της κυπριακής υπηκοότητας δυνάμει εγγραφής, λόγω προηγούμενης παραμονής στη Δημοκρατία χωρίς άδεια παραμονής, ανεξαρτήτως της διάρκειας αυτής ή των ιδιαίτερων συνθηκών της κάθε περίπτωσης.

Το ζήτημα αυτό είχε απασχολήσει το Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως και στο παρελθόν και, συνεπώς, στόχος της παρούσας Έκθεσης ήταν να τεθεί εκ νέου, αλλιά και να επανεξεταστεί η ερμηνεία της δεύτερης επιφύλαξης του άρθρου 110(2) του περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμου, υπό το φως πρόσφατων αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου και η πρακτική εφαρμογή της, κατά τις διαδικασίες εξέτασης των εν λόγω αιτήσεων.

Η Επίτροπος, εξετάζοντας την ισχύουσα νομοθεσία και αναλύοντάς την στη βάση της πρόσφατης νομολογίας, κατέληξε σε συγκεκριμένες διαπιστώσεις, συμπεράσματα και εισηγήσεις, ως προς την ερμηνεία που θα πρέπει να επιδίδεται στην εν λόγω επιφύλαξη. Συγκεκριμένα, η Επίτροπος σχολίασε ότι ο αποκλεισμός από τη δυνατότητα παραχώρησης της υπηκοότητας, δυνάμει εγγραφής, σε πρόσωπα, τα οποία εισήλθαν ή/ και παρέμειναν στην Κύπρο, χωρίς σχετική άδεια από τις μεταναστευτικές Αρχές και τα οποία στην πορεία τακτοποίησαν την παραμονή τους, παντρεύτηκαν με Κύπριους πολίτες και δημιούργησαν σταθερούς οικογενειακούς και κοινωνικούς δεσμούς με τη χώρα, οδηγεί σε διαρκή βιοτική ανασφάλεια και σε μειωμένες δυνατότητες πρόσβασης σε δικαιώματα. Οδηγεί, επίσης, όπως ανέφερε, σε ανεπιεική και άδικα αποτελέσματα, τόσο στους ιδίους όσο και στα μέλη των οικογενειών τους, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις που η παραμονή, χωρίς εν ισχύ μεταναστευτικά έγγραφα, ήταν πολύ μικρής διάρκειας, αφού πέρα από την ανασφάλεια που δημιουργεί, δυσκολεύει και καθιστά επισφαλή την πρόσβαση και απόλαυση δικαιωμάτων.

Επιπρόσθετα, η Επίτροπος επισήμανε τις καθυστερήσεις που εξακολουθούν να υφίστανται κατά τη διαδικασία εξέτασης των αιτήσεων για εγγραφή και τόνισε, για άλλη μια φορά, την υποχρέωση του αρμόδιου Τμήματος να ασκεί την αρμοδιότητά του και να λαμβάνει αποφάσεις εντός ευλόγου χρόνου, σύμφωνα με τις βασικές αρχές του διοικητικού δικαίου. Υποστήριξε, μάλιστα, ότι οι καθυστερήσεις μερικών χρόνων που παρατηρούνται για εξέταση

των αιτήσεων υπερβαίνει κάθε αποδεκτό όριο και κάθε άλλο παρά εμπίπτει στην έννοια του ευλόγου χρόνου. Τόνισε, δε, την αναγκαιότητα καθορισμού και περιορισμού του απαιτούμενου για την ολοκλήρωση των υπό αναφορά διαδικασιών χρόνου.

Όσον αφορά τις διαδικασίες που ακολουθούνται, για εξέταση των αιτήσεων, η Επίτροπος υποστήριξε ότι, ειδικά στις περιπτώσεις απόκτησης κυπριακής υπηκοότητας με εγγραφή, αυτές θα πρέπει να ανταποκρίνονται με στοιχειωδώς ρεαλιστικό και δίκαιο τρόπο στις ιδιαιτερότητες αυτής, ειδικά, της κατηγορίας προσώπων, η οποία έχει, εξάλλου, βάσει του νόμου και για κατανοητούς και ευεξήγητους λόγους, ευνοϊκότερες ρυθμίσεις και, συγκριτικά, ένα πλεονέκτημα έναντι άλλων κατηγοριών προσώπων, ως προς την απόκτηση της κυπριακής ιθαγένειας, αφού σε αυτές εντάσσονται άτομα, τα οποία έχουν ήδη δεσμό με την χώρα, πέφαν και επιπλέον της παραμονής.

Συνοπτικά, η Επίτροπος εισηγήθηκε όπως:

Επαναξιολογηθεί η ερμηνεία και η πρακτική εφαρμογή της δεύτερης επιφύλαξης του άρθρου 110(2) του περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμου, ώστε να μην αποκλείεται, άνευ ετέρου, η παραχώρηση κυπριακής υπηκοότητας, δυνάμει εγγραφής, σε πρόσωπα, τα οποία, στο παρελθόν, παρέμειναν για ορισμένο διάστημα στη Δημοκρατία, χωρίς εν ισχύ άδεια παραμονής.

Τεθούν συγκεκριμένα κριτήρια, στη βάση των οποίων οι αιτήσεις συζύγων Κυπρίων πολιτών για απόκτηση της κυπριακής υπηκοότητας, δυνάμει εγγραφής, να αξιολογείται θετικά, έστω και αν προηγήθηκε κάποιο διάστημα «παράνομης» παραμονής τους. Τέτοια κριτήρια θα μπορούσε να είναι η γνησιότητα του γάμου, η ύπαρξη ή όχι παιδιών, οι ευρύτεροι μόνιμοι βιοτικοί δεσμοί με τη χώρα (κοινωνικοί, οικογενειακοί επαγγελματικοί), η συνολική διάρκεια παραμονής στη χώρα, όπως και η διάρκεια της «παράνομης» παραμονής, σε σύγκριση με τη συνολική διάρκεια παραμονής στη χώρα, καθώς και το πόσο απομακρυσμένη χρονικά είναι η «παράνομη» παραμονή από την υποβολή της αίτησης.

Οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν από συζύγους Κυπρίων, για απόκτηση της κυπριακής υπηκοότητας, δυνάμει πολιτογράφησης, αφ' ότου απορρίφθηκε η αίτησή τους, με τη διαδικασία εγγραφής, να προωθούνται άμεσα και κατά προτεραιότητα.

Να τεθούν σαφή χρονοδιαγράμματα, ούτως ώστε όλες οι αιτήσεις να προωθούνται άμεσα και να διεκπεραιώνονται εντός ευλόγου χρόνου. Στα πλαίσια αυτά, να εξεταστεί το ενδεχόμενο καθορισμού ανώτατου χρονικού πλαισίου, εντός του οποίου θα πρέπει να διεκπεραιώνονται οι αιτήσεις απόκτησης της κυπριακής ιθαγένειας.

ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

Κατά το 2014, η Αρχή εξέτασε αυτεπάγγελτα 2 θέματα ευρύτερου ενδιαφέροντος και υπέβαλε σχετικές Εκθέσεις με συστάσεις και εισηγήσεις. Οι αυτεπάγγελτες Εκθέσεις παρουσιάζονται συνοπτικά πιο κάτω:

1. Αποτροπή του κινδύνου εκμετάλλευσης φοιτητών από τρίτες χώρες (ΑΚΡ/ΑΥΤ. 2/2012)

Η αυτεπάγγελη εξέταση του θέματος από την Επίτροπο Διοικήσεως προέκυψε μετά από δημοσιογραφική διάσκεψη της ΜΚΟ "Cyprus Stop Trafficking", στην οποία η Οργάνωση υποστήριξε ότι μέσα από τις επαφές της με υπηκόους τρίτων χωρών που έφτασαν στην Κύπρο για σκοπούς σπουδών διαπίστωσε ότι σε αρκετές περιπτώσεις τα πρόσωπα αυτά υπήρξαν θύματα παραπληροφόρησης ή και εξαπάτησης από εκπροσώπους ή μεσάζοντες ορισμένων ιδιωτικών σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Η έρευνα που διεξήχθη δεν είχε ως στόχο να τεκμηριώσει τους ισχυρισμούς για τις πρακτικές που καταγγέλλθηκε ότι ακολουθούν συγκεκριμένες Ιδιωτικές Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Αυτό το οποίο εξετάστηκε ήταν το πλαίσιο μέσα στο οποίο ρυθμίζεται η είσοδος και η φοίτηση των προσώπων αυτών και κατά πόσο αυτό παρουσιάζει κενά, ελλείψεις ή ασάφειες που επιτρέπουν την εξαπάτηση ή ακόμα και την εκμετάλλευση των φοιτητών. Δεδομένου ότι, τόσο σε εσωτερικό επίπεδο, όσο και σε ευρωπαϊκό, βρίσκονται υπό εξέλιξη διαδικασίες αναθεώρησης του σχετικού πλαισίου, η Επίτροπος Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων επέλεξε να επικεντρώσει τις παρατηρήσεις και εισηγήσεις της σε τρεις άξονες, που πρέπει να συμπεριληφθούν απαραίτητα στις νέες ρυθμίσεις που θα υιοθετηθούν στην Κύπρο. Συγκεκριμένα:

i. Πληροφόρηση - Διαφάνεια

Από την ανάλυση που περιλήφθηκε στην Έκθεση, φαίνεται ότι οι ρυθμίσεις που αφορούν τόσο την έγκριση ενός προσώπου για είσοδο και σπουδές στην Κύπρο, όσο και την παραπέρα διαμονή του στη χώρα με τις απορρέουσες υποχρεώσεις ή δικαιώματα, είναι πολυπλοκές, δυσνόητες και ασαφείς, κάτι που επιτείνεται από τη διασπορά αρμοδιοτήτων σε διαφορετικά υπουργεία, η οποία αν και μπορεί να εξηγηθεί, αποβαίνει σε βάρος της νομικής και πρακτικής καθαρότητας και σαφήνειας. Το γεγονός αυτό έχει ως αποτέλεσμα τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα δύσκολα να μπορούν να εντοπίσουν και να κατανοήσουν το σύνολο των

προβλήσεων που τους αφορούν και, κατ' επέκταση, είναι πιο ευάλωτα σε παραπληροφόρηση ή παραπλάνηση.

Όπως φαίνεται και από τη διαδικασία αναθεώρησης του πλαισίου που αφορά την εισδοχή σπουδαστών, η οποία εκκρεμεί ενώπιον των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η καθιέρωση διαδικαστικών εγγυήσεων που θα διασφαλίζουν διαφάνεια και έγκυρη πληροφόρηση είναι αναγκαία και επιβεβλημένη. Δεδομένης και της παράλληλης προσπάθειας που βρίσκεται σε εξέλιξη και στην Κύπρο για αλληλαγή του πλαισίου φοίτησης υπηκόων τρίτων χωρών, η Επίτροπος εξέφρασε τη γνώμη ότι πρέπει, ανάμεσα στα άλλα που θα προβλεφθούν, να επιδιωχθεί και η παροχή επίσημης και έγκυρης ενημέρωσης προς τους ενδιαφερόμενους φοιτητές, τόσο για τις διαδικασίες που θα ακολουθηθούν, όσο και για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ιδιότητα του σπουδαστή στην Κύπρο.

ii. Υποβολή παραπόνων - Λογοδοσία

Οι ελέγχοι που διενεργούνται στις Ιδιωτικές Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης για να διαπιστωθεί η συμμόρφωσή τους προς τις υποχρεώσεις τους σύμφωνα με τη νομοθεσία είναι δειγματοληπτικοί, αποσπασματικοί και χωρίς να επιφέρουν, στην πραγματικότητα, οποιεσδήποτε συνέπειες ή κυρώσεις, με αποτέλεσμα η εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας να καθίσταται πλημμελής, ανεπαρκής και ανίκανη να επιτελέσει τους σκοπούς της. Θα πρέπει, παρατήρηση η Επίτροπος, παράλληλα με τη θέσπιση υποχρεώσεων προς τις ίδιες τις Σχολές, η οποία προωθείται, να επιτραπεί και η θεσμική εμπλοκή στις διαδικασίες των ίδιων των φοιτητών, μέσω της θεσμοθέτησης διαδικασίας υποβολής παραπόνου, προς το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού για παράνομες, παράτυπες ή άδικες πράξεις και η παράλληλη καθιέρωση μηχανισμού διερεύνησης των καταγγελιών αυτών και επιβολής, σε περίπτωση τεκμηρίωσής τους, ανάλογων ποινών.

iii. Πρόληψη της εμπορίας προσώπων

Παρότι δεν είναι εύκολο να ενταχθούν οι πρακτικές που αφορούν την εισδοχή φοιτητών στον ορισμό της εμπορίας προσώπου, δεν αποκλείεται σε κάποιες περιπτώσεις συγκεκριμένες ενέργειες ή συμπεριφορές να λαμβάνουν πράγματι χαρακτηριστικά «στρατολόγησης» και να παραπέμπουν σε μορφές εμπορίας προσώπων. Ως εκ τούτου, υποστήριξε η Επίτροπος, θα πρέπει να προβλέπονται ισχυρές ασφαλιστικές δικλίδες για πρόληψη και αποτροπή τέτοιων φαινομένων ανάμεσα στον πληθυσμό των εν δυνάμει ή εν ενεργεία αλλοδαπών σπουδαστών.

Σημαντικό εργαλείο προς αυτή την κατεύθυνση αποτελεί η ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση των κρατικών λειτουργών που έρχονται σε επαφή με ομάδες μεταναστών ώστε να αναγνωρίζουν τα θύματα εμπορίας και να προωθούν μέτρα για τη στήριξη και την προστασία τους. Συνεπώς, η Επίτροπος εισηγήθηκε όπως στο ζήτημα εμπλακεί και η Πολυθεματική Συντονιστική Ομάδα για την εμπορία προσώπων.

2. Ρατσιστικές προσβολές εναντίον ποδοσφαιριστή και πρόληψη του Ρατσισμού στον αθλητισμό (ΑΚΡ/ΑΥΤ. 4/2014)

Η αυτεπάγγελη εξέταση του θέματος από την Επίτροπο Διοικήσεως έγινε με αφορμή τη ρατσιστική συμπεριφορά που επιδείχθηκε εναντίον του ποδοσφαιριστή Μίκαελ Ποτέ από οπαδούς, στα πλαίσια δύο ποδοσφαιρικών αγώνων του Πρωταθλήματος Α' Κατηγορίας, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο το θέμα έτυχε ακολούθως χειρισμού.

Η Επίτροπος, αφού παρέθεσε τις κανονιστικές ρυθμίσεις που αφορούν στο ζήτημα του ρατσισμού στο ποδόσφαιρο και επισήμανε την επάρκειά τους τόσο σε επίπεδο διατάξεων που προνοούν για προληπτικές δράσεις, όσο και σε επίπεδο πειθαρχικής και ποινικής αντιμετώπισης των προσώπων και των οργανώσεων που εμπλέκονται σε ρατσιστικά κρούσματα, παρατήρησε ότι η πρακτική εφαρμογή τους είναι ελλιπής, ανεπαρκής έως και ανύπαρκτη, γεγονός που παραγνωρίζει τον ίδιο τον σκοπό των ποινών που, πέρα από τιμωρητικός και αποτρεπτικός, είναι και παιδευτικός.

Η περίπτωση του κ. Ποτέ, ανέφερε η Επίτροπος, είναι χαρακτηριστική αφού δεν λήφθηκαν πειθαρχικά μέτρα από μέρους της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ποδοσφαίρου (ΚΟΠ) εναντίον των εμπλεκόμενων προσώπων ή Σωματείων. Αντίθετα, στον πρώτο αγώνα, εκείνος που τιμωρήθηκε τελικά με κίτρινη κάρτα ήταν ο ίδιος ο ποδοσφαιριστής όταν αντέδρασε στο χλευασμό που δεχόταν, ενώ μετά το τέλος του δεύτερου αγώνα ο ποδοσφαιριστής ένιωσε την ανάγκη να εξηγήσει και να «αποηγοηθεί» για την αντίδρασή του. Όπως επισήμανε η Επίτροπος, καμία σύλληψη δεν έγινε, ούτε ενεργοποιήθηκε οποιαδήποτε διαδικασία για αστυνομική διερεύνηση για εντοπισμό και σύλληψη των προσώπων που συμμετείχαν στις ρατσιστικές προσβολές, ενώ δεν έγινε ούτε οποιαδήποτε επίσημη δήλωση καταδίκης του περιστατικού, από οποιονδήποτε αρμόδιο πολιτειακό φορέα ή αξιωματούχο.

Σύμφωνα με την Επίτροπο, η αδράνεια των αρμόδιων κυπριακών Αρχών να αντιδράσουν έχει ως αποτέλεσμα να μην επανορθώνεται η προσβολή της αξιοπρέπειας των προσώπων που

στοχοποιούνται, ενώ το να αγνοούνται ή να υποβαθμίζονται τέτοιες κατακριτέες πράξεις, αφήνει ελεύθερο το πεδίο για την αναπαραγωγή, ανατροφοδότηση και εδραίωση τέτοιων συμπεριφορών. Οι ποινές, δε, παρότι αναγκαίες, δεν αποτελούν επαρκή απάντηση κατά του ρατσισμού αν δεν συνδυαστούν με δραστική προσέγγιση σε επίπεδο πρόληψης και αποτροπής. Στο επίπεδο αυτό, επισήμανε η Επίτροπος, φαίνεται ότι έως τώρα δεν έχουν αξιοποιηθεί από τον ΚΟΑ και το Υπουργείο Παιδείας οι δυνατότητες που τους παρέχει η νομοθεσία για ανάληψη πρωτοβουλιών, σχεδιασμό πολιτικής και υλοποίηση μέτρων ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης κατά της βίας, συμπεριλαμβανομένης και της ρατσιστικής.

Η Επίτροπος παραδέχθηκε ότι η εξάλειψη του ρατσισμού από τα γήπεδα δεν είναι εύκολο εγχείρημα και απαιτεί δράσεις σε πολλά παράλληλα επίπεδα: εκπαιδευτικό, προληπτικό, αποτρεπτικό και κατασταλτικό. Επισήμανε, παράλληλα, ότι το πρώτο βήμα που πρέπει να γίνει, είναι να υπάρξει αναγνώριση και παραδοχή του προβλήματος του ρατσισμού και στα κυπριακά γήπεδα, το οποίο «τραυματίζει» βαριά τις αξίες του αθλητισμού και του ποδοσφαίρου. Ακολουθώντας, πρέπει, σύμφωνα με την Επίτροπο, να υπάρξει συντονισμένη δράση από όλους τους αρμόδιους κρατικούς φορείς για τον καταρτισμό και την εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης και περιεκτικής πολιτικής.

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Ο Επίτροπος Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ως Αρχή κατά των Διακρίσεων, έχει την αρμοδιότητα, μεταξύ άλλων, να ενεργεί ως ανεξάρτητος φορέας για την προώθηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και την καταπολέμηση κάθε μορφής διάκρισης. Στη βάση αυτής της αρμοδιότητας, η Επίτροπος προχώρησε, κατά το 2014, σε 3 γραπτές Τοποθετήσεις, οι οποίες παρουσιάζονται συνοπτικά πιο κάτω:

1. Τοποθέτηση σχετικά με τη μεταχείριση θυμάτων εμπορίας και τη διαπόμπευσή τους (ΑΚΡ ΤΟΠ 1/2014)

Στην παρούσα παρέμβασή της η Επίτροπος Διοικήσεως, υπό την ιδιότητά της ως Αρχή κατά των Διακρίσεων, τοποθετήθηκε σχετικά με τη διαπόμπευση από τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας (ΜΜΕ) και την παράλειψη των αρμοδίων Αρχών να παράσχουν αποτελεσματική προστασία και στήριξη σε θύματα εμπορίας προσώπων, άτομα δηλαδή που ανήκουν σε μια πολύ ευάλωτη ομάδα του πληθυσμού. Αφορμή για την παρέμβαση αυτή ήταν δημοσιεύματα του ημερήσιου τύπου που έκαναν λόγο για τη σύλληψη δύο εκδιδόμενων γυναικών στη Λάρνακα που ήταν φορείς μεταδοτικών ασθενειών.

Στην Τοποθέτηση υπογραμμίστηκε ότι η εξισορρόπηση του δικαιώματος της ιδιωτικής ζωής με την ελευθερία της έκφρασης είναι μεν ένα δύσκολο εγχείρημα, αλλά αυτό δεν μπορεί να αποτελέσει λόγο για καταστρατήγηση θεμελιωδών ατομικών δικαιωμάτων.

Παρόλο που δεν έγινε δυνατή η εξαγωγή ασφαούς συμπεράσματος ως προς τη Δημόσια Υγηρεσία/Αρχή από την οποία διέρρευσαν οι πληροφορίες για την προσωπική κατάσταση των θυμάτων εμπορίας, παραμένει το γεγονός ότι αυτές οι πληροφορίες διέρρευσαν χωρίς τη συγκατάθεσή τους και χωρίς κάτι τέτοιο να δικαιολογείται από τις αρχές του δημοσίου συμφέροντος.

Σύμφωνα με την Επίτροπο, πέρα από την επικίνδυνη ταύτιση της διαφύλαξης της δημόσιας υγείας με το φύλο και την εθνική καταγωγή των θυμάτων και την παράδοση σύζευξη ρατσιστικών και σεξιστικών στερεοτύπων, η πρακτική της διαπόμπευσης ενέχει και δύο πρόσθετους κινδύνους. Πρώτον, την εμπέδωση της λανθασμένης και αποπροσανατολιστικής άποψης ότι η προστασία των ατομικών δικαιωμάτων δεν συμβιβάζεται με το αγαθό της δημόσιας υγείας και, δεύτερον, τη διακύβευση αυτής καθαυτής της δημόσιας υγείας, αφού η διαπόμπευση καταλύει το ιατρικό απόρρητο και την οικοδόμηση σχέσεων εμπιστοσύνης μεταξύ των υπηρεσιών υγείας και των οροθετικών ατόμων.

Η Επίτροπος κατέληξε ότι δεν τηρήθηκε η αρχή της αναλογικότητας από τα ΜΜΕ, οι εκπρόσωποι των οποίων προέβησαν στη δημοσιοποίηση των εν λόγω δεδομένων χωρίς εμφανώς να λάβουν υπόψη τη βλάβη που η παραβίαση της ιδιωτικότητας των παραπονούμενων προξένησε στους ίδιους. Με τον τρόπο αυτό, πρόσθεσε, φαινόμενα όπως το trafficking που έχουν την αιτία τους σε πολλαπλούς παράγοντες που δρουν συνδυαστικά, παρουσιάστηκαν αποσπασματικά και απλουστευτικά.

Στη Έκθεση σημειώθηκε ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση, κατά τη διαχείριση του ζητήματος, δημιουργήθηκε κλίμα πανικού, επιδείχθηκε προχειρότητα, διαπομπεύθηκαν ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού και δεν εξυπηρετήθηκε, εν τέλει, ο θεμιτός σκοπός της διαφύλαξης της δημόσιας υγείας. Ως εκ τούτου, η Επίτροπος εισηγήθηκε όπως, στο μέλλον, οι αρμόδιες Αρχές προχωρούν σε προσεκτικούς χειρισμούς και σταθμίσεις στα δικαιώματα που κάθε φορά διακυβεύονται, αναζητώντας και υλοποιώντας τις προσφορότερες, καταλληλότερες και απολύτως αναγκαίες λύσεις. Ταυτόχρονα, υπογράμμισε ως αναγκαίο τον καθορισμό συγκεκριμένης διαδικασίας στις δημόσιες αρχές που χειρίζονται προσωπικά δεδομένα, σύμφωνα με τις επιταγές της νομοθεσίας, που να παρέχει ουσιαστικό έλεγχο των δεδομένων, προς αποφυγή παρόμοιων περιστατικών στο μέλλον.

2. Τοποθέτηση με αφορμή την πρόσφατη απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως προς τις προϋποθέσεις αξιολόγησης της αξιοπιστίας αιτητών ασύλου αναφορικά με τον σεξουαλικό τους προσανατολισμό (ΑΚΡ ΤΟΠ 3/2014)

Η Αρχή κατά των Διακρίσεων τοποθετήθηκε αυτεπάγγελα επί του θέματος της αξιολόγησης της αξιοπιστίας αιτητών ασύλων σχετικά με τον σεξουαλικό τους προσανατολισμό με αφορμή την πρόσφατη απόφαση (2 Δεκεμβρίου 2014) του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) επί του θέματος.

Στην Τοποθέτησή της, η Επίτροπος υπογράμμισε ότι βάσει ευρωπαϊκών οδηγιών αλληλίας και σχετικής προηγούμενης απόφασης του ΔΕΕ επί προδικαστικού ερωτήματος, οι ομοφυλόφιλοι αιτητές ασύλου αποτελούν ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα και μπορούν να διωχθούν λόγω του σεξουαλικού τους προσανατολισμού. Η ύπαρξη νομοθεσιών, στις χώρες καταγωγής τους, που ποινικοποιεί τις ομοφυλόφιλικές σχέσεις και επαφές αποτελεί πράξη δίωξης εφόσον οι προβλεπόμενες ποινές πράγματι εφαρμόζονται.

Στην πρόσφατη προδικαστική απόφαση της 2ας Δεκεμβρίου 2014, το ΔΕΕ για πρώτη φορά διευκρίνισε ότι η διαδικασία αξιολόγησης της αξιοπιστίας των αιτητών ασύλου ως προς τον σεξουαλικό τους προσανατολισμό, πρέπει να είναι σύμφωνη με το δίκαιο της Ένωσης και ειδικότερα με τα θεμελιώδη δικαιώματα που προστατεύονται στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής. Ειδικότερα, το Δικαστήριο έθεσε βασικές αρχές που πρέπει να διέπουν την αξιολόγηση της αξιοπιστίας των αιτητών ασύλου, τονίζοντας ότι η αξιολόγηση πρέπει να γίνεται σε εξατομικευμένη βάση, να μην στηρίζεται αποκλειστικά σε στερεοτυπικές αντιλήψεις σχετικά με τους ομοφυλόφιλους και να μην υποβάλλονται ερωτήσεις που να αφορούν λεπτομέρειες των σεξουαλικών πρακτικών του αιτητή. Συγχρόνως, οι αιτητές ασύλου δεν θα πρέπει να υποβάλλονται σε οποιουδήποτε είδους «τεστ» προκειμένου να αποδείξουν την ομοφυλοφιλία τους, ενώ η διστακτικότητα κάποιου αιτητή να δηλώσει εξαρχής την ομοφυλοφιλία του, δεν θα πρέπει από μόνη της να οδηγήσει σε απόφαση αναξιοπιστίας του.

Η απόφαση αυτή του ΔΕΕ, υπογραμμίστηκε στην Έκθεση, έχει ιδιαίτερη σημασία καθώς καθορίζει και εξειδικεύει τις αναγκαίες ερμηνευτικές αρχές που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στον τομέα της αξιολόγησης των αιτημάτων ασύλου και ειδικότερα της αξιοπιστίας του αιτητή αναφορικά με τον σεξουαλικό του προσανατολισμό.

Η Επίτροπος υπογράμμισε ότι η νομική δεσμευτικότητα της πιο πάνω απόφασης εκτείνεται τόσο στις αρμόδιες δικαστικές όσο και στις εθνικές κρατικές Αρχές οι οποίες καλούνται να εφαρμόσουν το ευρωπαϊκό δίκαιο με βάση τη συγκεκριμένη ερμηνευτική εκδοχή του ΔΕΕ, προσθέτοντας παράλληλα ότι τα ζητήματα διασφάλισης των δικαιωμάτων των δικαιούχων διεθνούς προστασίας που ανήκουν στην κοινωνική ομάδα των ΛΟΑΤ ατόμων έχουν, πλέον, περάσει ουσιαστικά στη σφαίρα επιρροής των ρυθμίσεων του ευρωπαϊκού δικαίου το οποίο δεσμεύει τις αρμόδιες κυπριακές Αρχές.

3. Προώθηση και εφαρμογή του μέτρου της κάρτας φιλάθλου (ΑΚΡ ΤΟΠ 2/2014)

Η Αρχή κατά των Διακρίσεων προχώρησε στην ετοιμασία και υποβολή Τοποθέτησης αναφορικά με το θέμα της εφαρμογής του μέτρου της κάρτας φιλάθλου, με αφορμή επιστολή του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, με την οποία ζητήθηκαν οι θέσεις της Επιτρόπου Διοικήσεως, υπό το φως και σχετικής άποψης για το θέμα του Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

Ειδικότερα, σε σχέση με την έκδοση κάρτας φιλάθλου, θέση του Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα είναι ότι αυτή θα μπορούσε να εκδίδεται υποχρεωτικά μόνο για πρόσωπα μεταξύ των ηλικιών 15-30 ετών. Σημειώνεται ότι η άποψη αυτή κατατέθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, στα πλαίσια των συζητήσεων που λαμβάνουν χώρα αναφορικά με τον περί Πρόληψης και Καταστολής της Βίας στους Αθλητικούς Χώρους (Τροποποιητικός) Νόμο του 2014.

Η Επίτροπος διατύπωσε τους έντονους προβληματισμούς της σε σχέση με το ενδεχόμενο εισαγωγής του προτεινόμενου μέτρου αποκλειστικά σε νέους ηλικίας 15-30 ετών, θεωρώντας ότι, κάτι τέτοιο, θα δημιουργούσε ζήτημα διακριτικής μεταχείρισης μερίδας των φιλάθλων. Τόνισε, δε, ότι, η εφαρμογή του, δυνατό να οδηγήσει σε δυσμενείς κοινωνικές προεκτάσεις, μέσω της αναπαραγωγής στερεοτύπων και του ανεπιθύμητου στιγματισμού μιας συγκεκριμένης ομάδας, νέων σε ηλικία προσώπων, που επιθυμούν να παρακολουθούν αθλητικούς αγώνες, ως «ταραξίες», ή «επικίνδυνοι».

Με αναφορά στο σχετικό νομικό πλαίσιο κατά των διακρίσεων, σε ευρωπαϊκό αθλή και σε εθνικό επίπεδο, η Επίτροπος τόνισε ότι, η προτεινόμενη διαφορετική μεταχείριση φιλάθλων στη βάση της ηλικίας, δεν μπορεί να θεωρηθεί δικαιολογημένη, υπό το φως και της απουσίας επαρκών στατιστικών στοιχείων αναφορικά με τις ηλικίες προσώπων που είχαν εμπλοκή σε αδικήματα που ρυθμίζονται στον περί Πρόληψης και Καταστολής της Βίας στους Αθλητικούς Χώρους Νόμο του 2008.

Στη βάση των πιο πάνω, η Επίτροπος διατύπωσε την άποψη ότι θα πρέπει να προβληματίσει ιδιαίτερα η εισαγωγή ηλικιακού κριτηρίου στην έκδοση κάρτας φιλάθλου, τόσο από την άποψη πειστικής δικαιολόγησης της προτεινόμενης διαφορετικής μεταχείρισης στη βάση των υφιστάμενων στοιχείων, όσο και από το σοβαρό ενδεχόμενο στοχοποίησης μίας ομάδας νέων, σε ηλικία, προσώπων.

ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

1. Συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο EQUINET

Από το 2007, η Αρχή κατά των Διακρίσεων είναι μέλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου Equinet. Στο Δίκτυο αυτό συμμετέχουν οι ανεξάρτητες αρχές/οργανισμοί που έχουν την αρμοδιότητα για υλοποίηση των ευρωπαϊκών Οδηγιών κατά των διακρίσεων στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η σύσταση και λειτουργία του Δικτύου αποσκοπεί στην συνεργασία και συντονισμό των μελών για πιο αποτελεσματική δράση και, στα πλαίσια αυτά, ανταλλάσσονται απόψεις για θέματα που άπτονται των κοινών αρμοδιοτήτων τους, συντάσσονται κοινές εκθέσεις και διοργανώνονται εξειδικευμένα συνέδρια και εκπαιδευτικά σεμινάρια.

Κατά το 2014, η Αρχή συμμετείχε με τη Λειτουργό Θέκλα Δημητριάδου στην Ομάδα Εργασίας του Δικτύου Equinet για την Επικοινωνία (Equinet's Working Group on Communication Strategies and Practices). Στα πλαίσια της συμμετοχής αυτής, η κ. Δημητριάδου άσκησε καθήκοντα συντονιστή (coordinator) της Ομάδας Εργασίας.

2. Συμμετοχή σε ευρωπαϊκά Συνέδρια/Σεμινάρια

Στελέχη της Αρχής συμμετείχαν και κατά το 2014 σε ευρωπαϊκά συνέδρια και σεμινάρια που αφορούσαν στην καταπολέμηση των διακρίσεων. Συγκεκριμένα:

⚙ Ο Επικεφαλής της Αρχής Άριστος Τσιάρτας παρακολούθησε εκπαιδευτικό νομικό σεμινάριο (Equinet High Level Legal Training) που έγινε στις Βρυξέλλες στις 19 Φεβρουαρίου 2014 και το οποίο απευθυνόταν σε διευθυντικά στελέχη των Αρχών μελών του δικτύου Equinet.

⚙ Ο Επικεφαλής της Αρχής συμμετείχε σε σεμινάριο που διοργάνωσε ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της ΕΕ με θέμα: "How can EU member states combat hate crime effectively? Encouraging reporting and improving reporting". Το σεμινάριο έγινε στη Θεσσαλονίκη στις 24 Απριλίου, 2014.

⚙ Η Λειτουργός της Αρχής Θέκλα Δημητριάδου συμμετείχε σε Συναντήσεις της Ομάδας Εργασίας του Δικτύου Equinet για την επικοινωνία (Equinet's Working Group on Communication Strategies and Practices) που έγιναν στις Βρυξέλλες, η πρώτη, στις 4 Ιουνίου, 2014 και, η δεύτερη, στις 24 Νοεμβρίου 2014.

⚙ Η Λειτουργός της Αρχής Ζηναΐδα Ονουφρίου συμμετείχε σε εκπαιδευτικό σεμινάριο του Δικτύου Equinet που έγινε στη Στοκχόλμη στις 17 και 18 Ιουνίου 2014 και αφορούσε θέματα προστασίας των δικαιωμάτων των ΛΟΑΤ ατόμων.

⚙ Η Λειτουργός Ζηναΐδα Ονουφρίου συμμετείχε σε Συνάντηση Εργασίας (peer-to-peer) που έγινε στην Αθήνα στις 20 Οκτωβρίου, 2014 με θέμα την αναγνώριση του φύλου στα διεμφυλικά (τράνς) άτομα. Τη συνάντηση διοργάνωσε το Γραφείο του Συνηγόρου του Πολίτη και το Συμβούλιο της Ευρώπης, σε συνεργασία με την Ελληνική Δράση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, το Σωματείο Υποστήριξης Διεμφυλικών και την Οργάνωση Transgender Europe.

⚙ Ο Επικεφαλής της Αρχής Άριστος Τσιάρτας παρακολούθησε σεμινάριο που διοργανώθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στη Ρώμη, στις 6 και 7 Νοεμβρίου 2014, με θέμα: "Shaping the future of equality policies in the EU". Στο περιθώριο των εργασιών του σεμιναρίου, ο Επικεφαλής της Αρχής συμμετείχε σε Συνάντηση στελεχών των Αρχών μελών του Δικτύου Equinet, στα πλαίσια της οποίας συζητήθηκε το Στρατηγικό Πλάνο του Δικτύου για τα έτη 2015-2018.

⚙ Στις 4 Δεκεμβρίου 2014, η Επίτροπος Διοικήσεως και ο προϊστάμενος της Αρχής κατά των Διακρίσεων συμμετείχαν στην Ετήσια Γενική Συνέλευση του Δικτύου Equinet που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες.

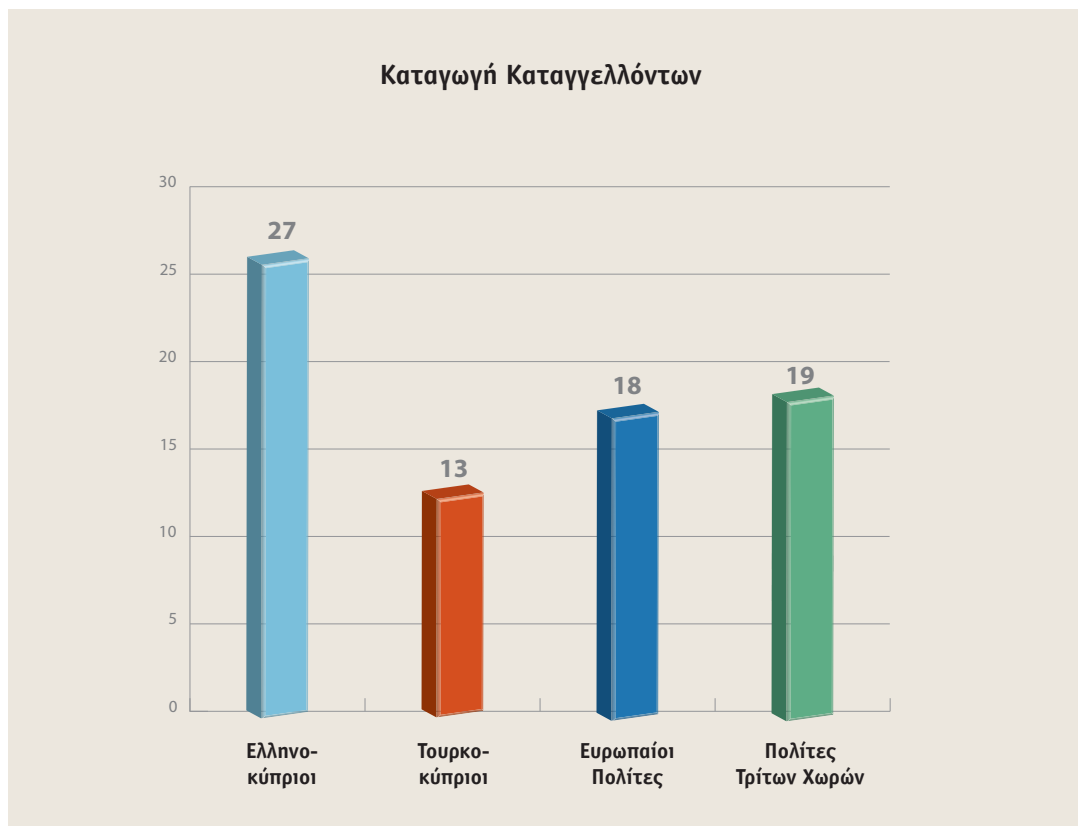
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Οι καταγγελίες που υποβλήθηκαν κατά το 2013 ανήλθαν στις 77. Συνολικά, από τη σύστασή της τον Μάιο του 2004 μέχρι και το τέλος του 2013, η Αρχή κατά των Διακρίσεων έλαβε 1.438 καταγγελίες,

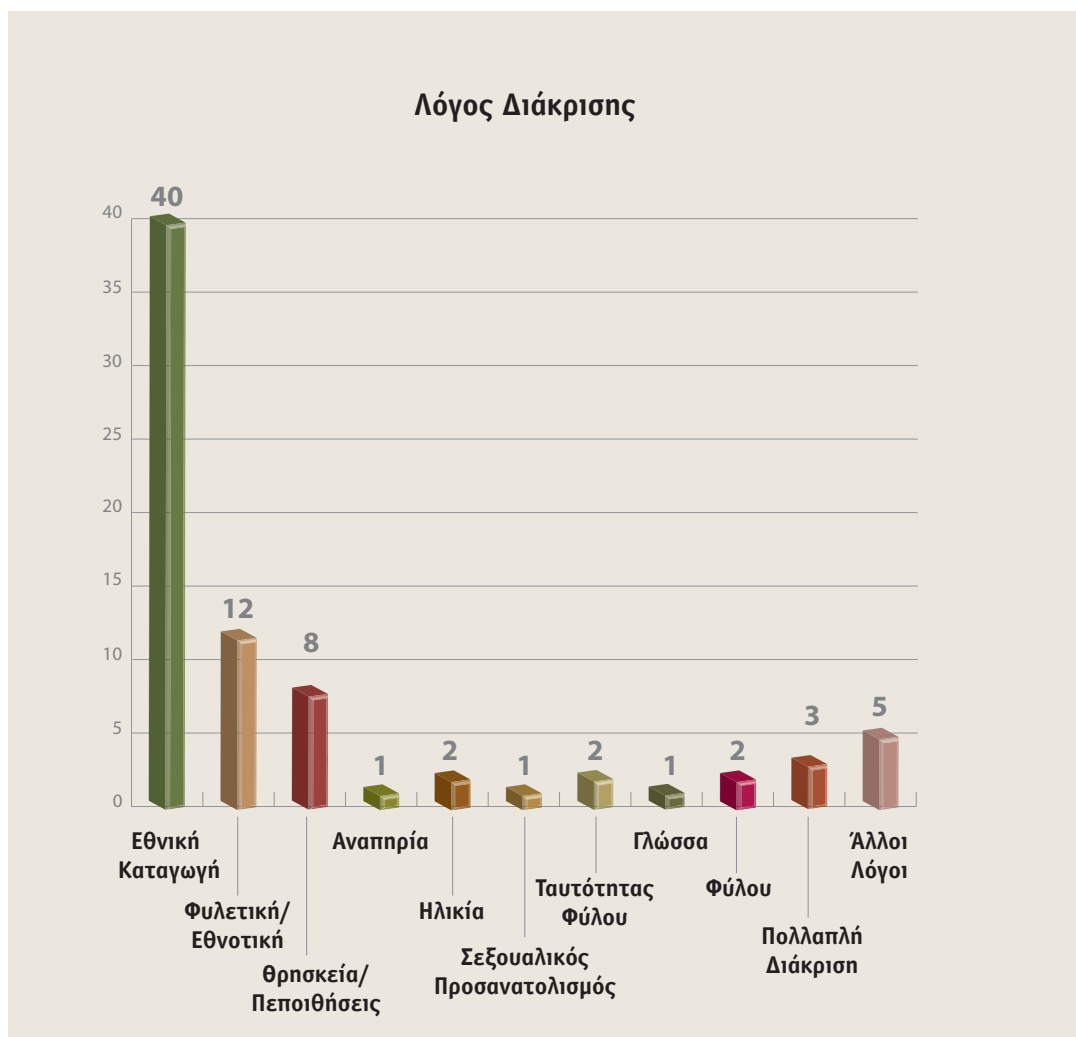
Σε σχέση με την καταγωγή τους, τα πρόσωπα που υπέβαλαν καταγγελίες κατά το 2014, κατηγοριοποιήθηκαν ως ακολούθως (Γράφημα 1):

Γράφημα 1

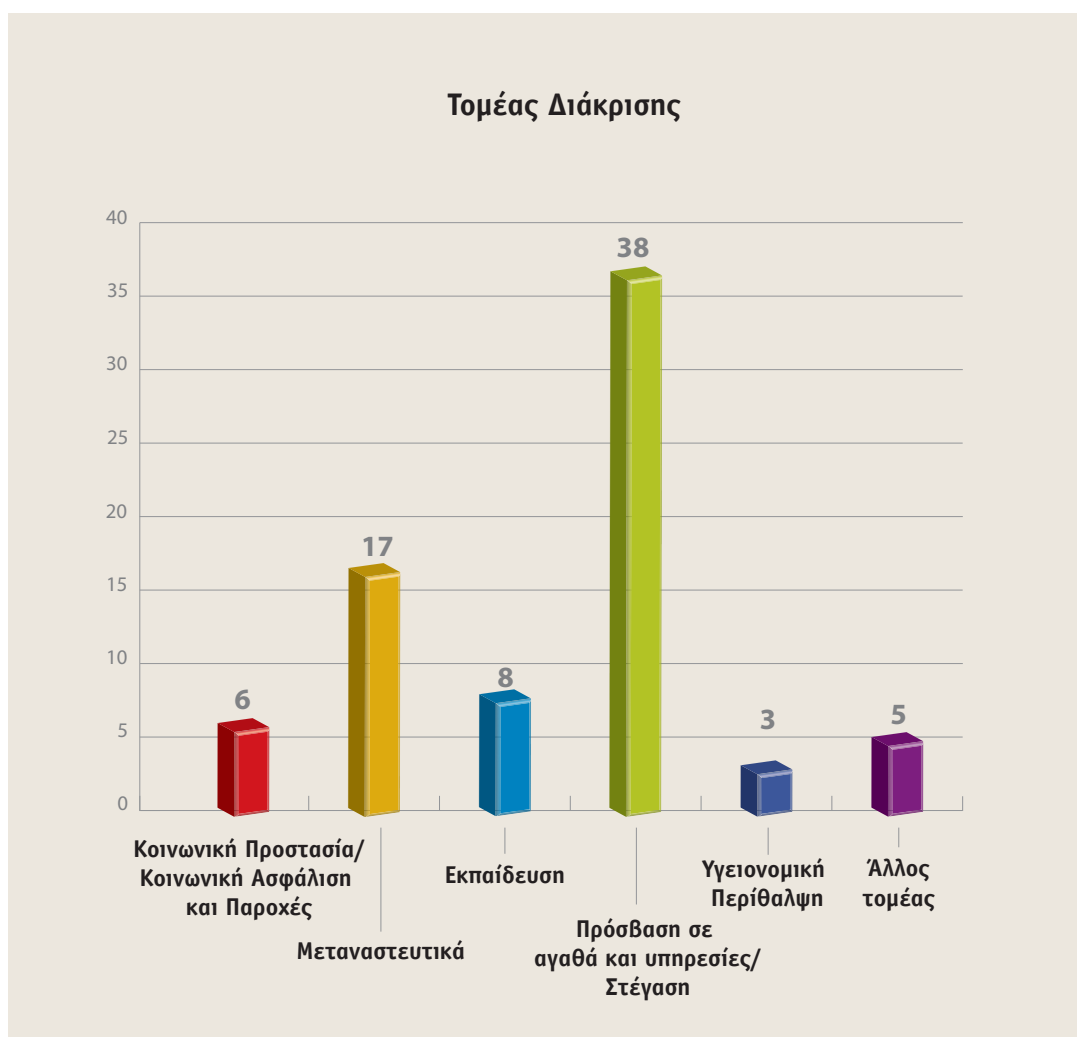
Όπως και τα προηγούμενα χρόνια, η μεγάλη πλειονότητα των καταγγελιών που έλαβε η Αρχή κατά το 2014, συγκεκριμένα 52 από τις 77, αφορούσαν διακρίσεις στη βάση της φυλετικής, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής ενός προσώπου ή ομάδας προσώπων. Συνολικά, στη βάση των λόγων διάκρισης που αφορούσαν, οι καταγγελίες ταξινομήθηκαν ως εξής (Γράφημα 2):

Γράφημα 2

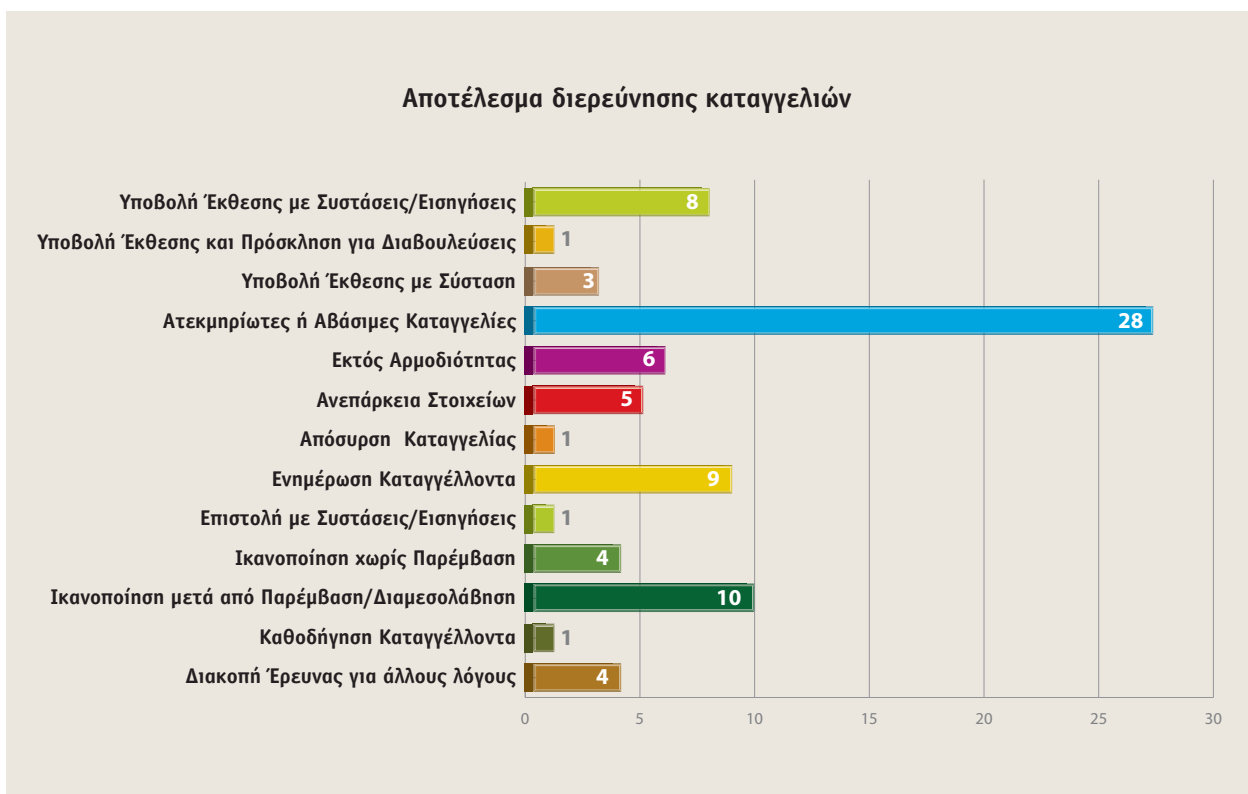
Οι περισσότερες από τις καταγγελίες που υποβλήθηκαν το 2014, αφορούσαν, κατά πρώτον, διακρίσεις στον τομέα της πρόσβασης σε αγαθά και υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένης και της στέγασης (38) και, κατά δεύτερον, σε διακρίσεις σε σχέση με μεταναστευτικά θέματα (17). Συνολικά, σε ό,τι αφορά τους τομείς στους οποίους καταγγέλλθηκε διάκριση, οι καταγγελίες κατατάχθηκαν ως εξής (Γράφημα 3):

Γράφημα 3

Κατά το 2014 διεκπεραιώθηκε η διερεύνηση 81 καταγγελιών οι οποίες, σε σχέση με το αποτέλεσμα της έρευνας, κατηγοριοποιήθηκαν ως ακολούθως (Γράφημα 4):

Γράφημα 4

Αρχή κατά των Διακρίσεων

Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως και
Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

